

brat *frančišek* 3

»Če je svetništvo v posnemanju Jezusa, potem je Kolbe v najvišji meri storil to, kar bi storil njegov Učitelj, če bi se takrat znašel na tistem kraju med obsojenci.«

- MUČENIŠTVO
- bl. Alojzij Grozde
- Zdenka Serajnik
- Srečanje svetov
pokrajinskih bratstev
- 40-letnica vrnitve sester klaris

- 3 Urednikova beseda
- 4 Frančiškova duhovnost
Sv. Maksimilijan M. Kolbe – mučenec ljubezni
- 6 Naša evangelizacija
Srce se ne boji ...
8 + 8 + 8 = dovolj, da postaneš svetnik
- 11 Frančiškov svetni red
XV. Generalni kapitelj
Frančiškovega svetnega reda (OFS)
Zdenka Serajnik
Dragica in Janko Zupančič OFS
- 19 Iz naših družin
Srečanje svetov pokrajinskih bratstev OFS LJ
Kapitelj KB Otlica
Odkar prišle so sestre tri,
spet Klarin sij pri nas žari ...
- 26 Mladi Frančišku
Utrinke s Klarinega dne mladih 2018
- 27 Pravičnost in mir
Sonce sije tudi, ko je skrito za oblaki
- 32 Korenine in sadovi
Javier Garrido: Rožice sv. Frančiška (36, 37)
- 34 Sveta dežela
Pregled kolesarskih romanj Društva prijateljev
Svete dežele (DPSD) v preteklih 20 letih
Na pot v nekdanji »Sovjetskij Sojuz«
Romanje v deželo vzhajajočega sonca
- 46 Razvedrilo
Izdelava voščilnic
Nagradna anagranska izpolnjevanica

Brat Frančišek – ISSN 1408-0192.
GLASILO FRANČIŠKOVEGA SVETNEGA REDA
(OFS) V SLOVENIJI.

Revija izhaja šestkrat letno.
Spletni arhiv: www.ofm.si/zbf/revija_BF

Izdajatelj:
Založba Brat Frančišek, Prešernov trg 4,
SI-1000 Ljubljana, Slovenija, www.ofm.si/zbf/

Za založbo:
Miran Špelič OFM

Člani uredniškega odbora:
Janez Papa OFM (odgovorni urednik)
Fani Pečar OFS (glavna urednica)
Peter Skoberne OFS (naslovnica)
sestre FMM (Naša evangelizacija)
Metod in Mateja Trajbarič OFS (Frančiškov svetni red);
Prispevke za rubriko OFS pošljite na e-pošto: revija.bf@fsr.si
Gregor Pavlič OFS (Razvedrilo)
NS FRAMA (Mladi Frančišku)
Fani Pečar OFS (Pravičnost in mir)
Miran Špelič OFM (Korenine in sadovi, Naše knjige)
Peter Lavrih OFM (Sveta dežela)

Logotip rubrik:
Aleš Porenta

Fotografije:
Naslovka: Zemlja, Peter Skoberne
Ostalo: Internet, arhiv revije BF

Oblikovanje in priprava:
Tina Bruno, Založba Brat Frančišek

Tisk: ABO Grafika d.o.o., Ljubljana

Naklada: 2.200

Naslov uredništva:
Ul. škofa Maksimilijana Držečnika 7, SI-2000 Maribor
tel.: 02-22-85-113
E-mail: revija.brat.francisek@ofm.si

Rokopisov in slik ne vračamo.
Revija se vzdržuje s prostovoljnimi prispevki.

Prispevke nakazujte na:
Narodni svet FSR Slovenije,
Prešernov trg 4,
SI-1000 Ljubljana

TRR SI56 0430 2000 3307 102, NOVA KBM d.d.;
sklic na 00 700-18.

Glasilo izhaja z dovoljenjem cerkvenih oblasti.

Gospod naj ti podari mir!

Letos mineva 73 let od krvoločnih povojnih pobojev, ko so mnogi izgubili življenje samo zato, ker so bili zavedni Slovenci ali uspešni trgovci oz. podjetniki ali pa so s svojim krščanskim življenjem bili komu v napoto. Med njimi je bilo veliko mučencev.

V našem spoznavanju svetništva se bomo srečali z mučeništvom. Poseben vidik mučenišтва lahko vidimo pri sv. Maksimilijanu Kolbeju, ki ga je predstavil minoritski p. Danilo Holc.

Spoznali bomo tudi mučenca bl. Lojzeta Grozdeta, ki je bil že v rani mladosti ubit zaradi ljubezni do Kristusa.

Preberite zaključke z generalnega kapitlja OFS, ki je novembra potekal v Rimu in jih je prevedla in uredila Doro-teja Emeršič OFS. Predstavljeni so bili že mnogi znani in manj znani bratje in sestre OFS, tokrat nam bo predstavljena pesnica, prevajalka, pedagoginja in pisateljica Zdenka Serajnik OFS. V pogovoru pa se bomo srečali z zakoncema Zupančič OFS iz Sostrega.

V rubriki *Iz naših družin* si preberite utrinke iz srečanja svetov PB LJ in kapitlja v KB Otlica ter dogajanja ob 40-letnici vrnitve sester klaris v Slovenijo.

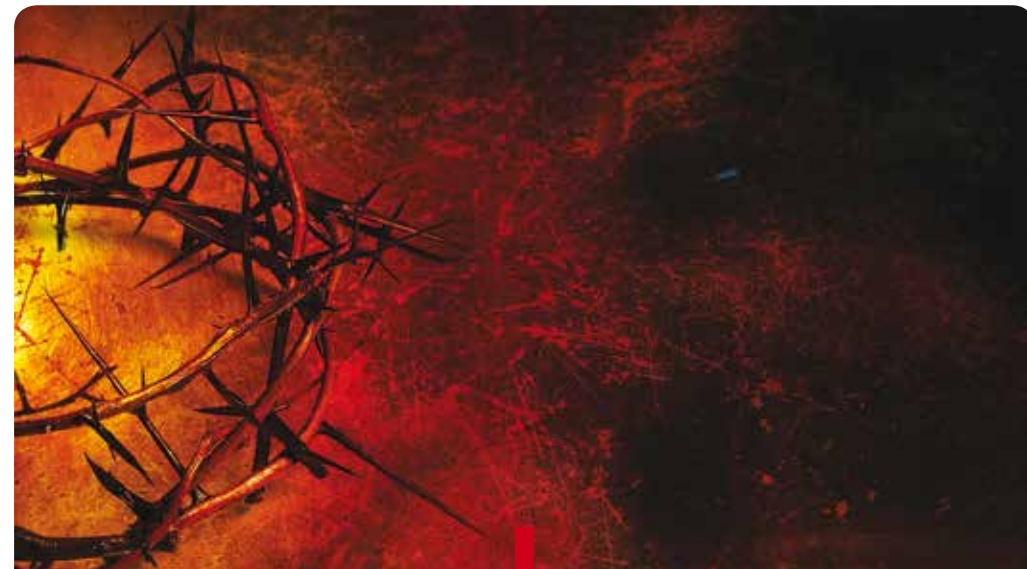
Pravičnost in mir nam predstavlja pogovor s Špelo Pahor, prostovoljko, ki je okrogel mesec dni preživela v Etiopiji.

Svetodeželski del nam predstavlja zgodovino kolesarskih podvigov Društva prijateljev Svete dežele in kratek potopis iz Kirgizistana.

Med tokratnimi *Pozabljenimi spretnostmi* se bomo spomnili na izdelovanje unikatnih voščilnic, ki nam jih predstavlja Silva Valič OFS.

Želim vam prijetno branje!

Vse dobro!
br. Janez Papa

Sv. Maksimilijan M. Kolbe – mučenec ljubezni

Eden od številnih razglašanih svetnikov in od Cerkve priznanih mučencev je tudi sv. Maksimilijan Marija Kolbe. V liturgičnem koledarju zanj piše: duhovnik, mučenec. Morda samo po sebi to ne bi bilo nič posebnega, če bi bil razglašen za mučenca v prvotnem pomenu besede in po ustaljenih pravilih. Za kaj gre?

Najprej si oglejmo »definicijo« mučenca. Mučenec je tisti, ki je pretrpel mučeniško smrt zaradi sovraštva do vere (*in odium fidei*), smrti ni iskal, jo je pa prostovoljno sprejel zaradi zvestobe Jezusu Kristusu in veri.

Ob začetkih krščanstva so bili svetniki le mučenci. Imenovali so jih »martyres« ali pričevalci. Izraz *martyr* se je začel uporabljati v krščanskem okolju in je izvirno označeval vernike, ki so darovali svoje življenje, da bi pričali za krščansko vero. Veliko jih poznamo iz časov prvih preganjanj, zlasti v rimskem cesarstvu. Živeli so v zanje sovražnih časih, pobijali so jih oblastniki ali pa tudi zasebno iz sovraštva do vere. V pojmovanju Cerkve je »mučenec« že sam po sebi »svetnik«, mučencem pa so kasneje bili dodani še drugi svetniki – nemučenci.

V katoliški Cerkvi razlikujemo tri vrste mučeništva:

- ☞ *belo mučeništvo*, ki pomeni zaradi Boga se ločiti od vsega, kar človek ljubi;
- ☞ *zeleno mučeništvo*, ki pomeni osvoboditi se slabih nagnjenj s postom in askezo ali pa tudi trpeti pomanjkanje zaradi spokornosti in spreobrnjenja;
- ☞ *rdeče mučeništvo*, ki pa pomeni pretrpeti križ ali smrt zaradi Jezusa

Kristusa. V preteklosti je to pomenilo resničen krst, očiščenje od vseh grehov; z mučeništvom je bila svetost zagotovljena, ker ni bilo mogoče več grešiti.

Med postopkom, da p. Maksimilijana Kolbeja razglasijo za mučenca, so bile velike razprave, saj Kolbe ni bil mučenec v osnovnem pomenu, usmrčen zaradi sovraštva do vere. V taborišču Auschwitz je sam ponudil svoje življenje v zameno za življenje družinskega očeta.

Za razglasitev njegovega mučeništva mnenja zato niso bila enotna. Papež Pavel VI. je leta 1971 ob beatifikaciji Maksimilijana M. Kolbeja razglasil za *spoznavalca vere*. Beatifikacijo sta pospešila dva čudeža na njegovo priprošnjo:

- ☞ julija 1948 ozdravitev črevesne tuberkuloze (Angela Testoni),
- ☞ avgusta 1950 ozdravitev kalcifikacije v arterijah/arteroskleroze (Francis Ranier).

Če je nekdo razglašen za mučenca, je istočasno razglašen tudi za svetnika brez posebnih pogojev, npr. da se na njegovo priprošnjo zgodi kakšen čudež. V primeru običajnega mučeništva za Kolbeja torej čudež ne bi bil potreben.

Kljub vsemu pa je papež Janez Pavel II. 10. oktobra 1982 v Rimu, ob udeležbi še žive priče Frančiška Gajowniczeka, razglasil Kolbeja za svetnika kot **mučenca ljubezni**. To je bil v zgodovini Cerkve prvi primer te vrste. Proces kanonizacije je bil v resnici znečilen za *spoznavalce vere* in ne za mučence. Janez Pavel II. je za ta dogodek za svojega sonarodnjaka nekako uvedel nov, edinstven tip mučeništva. Ob tem je zanimivo dejal, da je Kolbe s svojim mučeništvom »ponovno izpričal zmago ljubezni in vere na kraju, ki je bil zgrajen zato, da bi zanikal vero v Boga in človeka.« V svoji pridigi ob kanonizaciji pa je še pojasnil: »Maksimilijan ni umrl, temveč je dal svoje življenje za brata.«

Kolbe v trenutku odločitve, da izpolni Jezusove besede: »Nihče nima večje ljubezni, kakor je ta, da da življenje za svoje prijatelje« (Jn 15,13), verjetno ni razmišljal, ali ga bodo razglasili za mučenca ali ne, toda to dejanje ga je pripeljalo med mučence. Ne glede na merila. Če je svetništvo v posnemanju Jezusa, potem je Kolbe v najvišji meri storil to, kar bi storil njegov Učitelj, če bi se takrat znašel na tistem kraju med obsojenci. Čeprav se zdi, da je bil tudi Jezus umorjen iz sovraštva, pa besede »Nihče mi ga (življenja) ne jemlje, ampak

ga dajem sam od sebe« (Jn 10,18), pričajo, da je to v pokorščini Očetu njegova odločitev. Z večno ljubeznijo nas ljubi in je šel v smrt za nas, duhovne obsojence, da nas reši. To je duhovništvo Velikega duhovnika.

Tudi sv. Maksimilijan Kolbe je dopolnil svoje duhovništvo s svojstvenim mučeništvom. Besed: »To je moje telo, ki se daruje za vas. To delajte v moj spomin,« ni uresničil samo bogoslužno, temveč jih je po vzoru svojega Učitelja, Velikega duhovnika, na svoj način udeležil v najvišji možni meri zaradi vere in ljubezni sredi pekla sovraštva.

p. Danilo Holc, minorit

Literatura: s spletnih strani

Wikipedia: Bibliotheca Sanctorum

Wikipedia: Santo – Martire

Kdo je blaženi, kdo je svetnik in kdo mučenec – »definicije«? – svetniki.org.

Srce se ne boji ...

LOJZE GROZDE

V letošnjem letu je svetništvo rdeča nit katehez za srečanja po krajevnih bratstvih OFS. Celotne kateheze, ki so jih pripravili v mariborskem pokrajinskem bratstvu, so dosegljive na spletni strani OFS, na tem mestu pa je v vsaki številki Brata Frančiška le krajša spodbuda ob enem izmed predstavljenih slovenskih svetniških kandidatih.

Vodilo OFS – Mučeništvo svetnikov

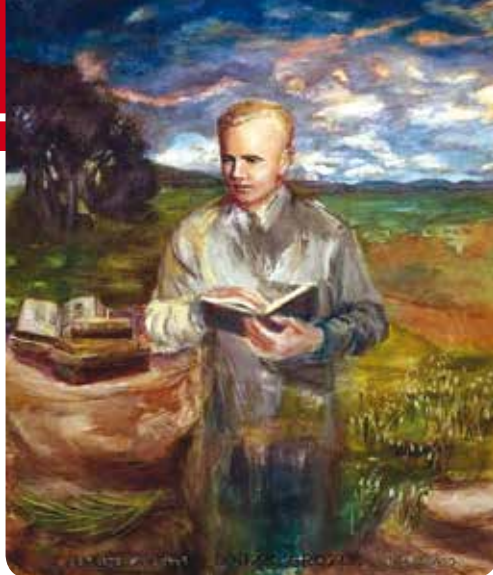
Člen 10

Združeni z Jezusovo odrešilno pokorščino, ki je svojo voljo izročil v Očetove roke, naj zvesto izpolnjujejo svoje poklicne dolžnosti v raznih življenjskih okoliščinah. Posnemajo naj Kristusa, ubogega in križanega, in naj pričajo zanj tudi v težavah in preganjanju.

Svetopisemski odlomek – 1 Mz 37,23-36 (Bratje prodajo Jožefa v Egipt)

Ko je torej Jožef prišel k bratom, so mu slekli haljo, dolgo haljo, ki jo je nosil. Nato so ga zgrabili in vrgli v vodnjak. Vodnjak pa je bil prazen, ni bilo vode v njem. Nato so sedli in jedli kruh.

Ko so povzdignili oči, so zagledali karavano Izmaelcev, ki je prihajala z Gileáda. Njihove kamele so nosile kozlinec, mastiko in ládan. Potovali so,

da bi to spravili v Egipt. Tedaj je Juda rekel bratom: »Kaj imamo od tega, če ubijemo brata in skrijemo njegovo kri? Dajmo, prodajmo ga Izmaelcem, naša roka pa naj se ga ne dotakne, saj je naš brat, naše meso.« Bratje so ga ubogali.

Ko so tedaj šli mimo midjánski trgovci, so Jožefa potegnili in spravili iz vodnjaka. Potem so ga prodali za dvajset srebrnikov Izmaelcem in ti so ga odpeljali v Egipt. Ruben pa se je vrnil k vodnjaku in odkril, da Jožefa ni več v njem. Pretrgal je svoja oblačila, se vrnil k bratom in rekel: »Dečka ni več tu! In jaz, kam naj grem?«

Vzeli so Jožefovo haljo, zaklali kozla in pomočili haljo v kri. Potem so poslali dolgo haljo očetu in rekli: »To smo našli. Poglej, ali je to halja tvojega sina ali ne!« Ko jo je pogledal, je rekel: »To je halja mojega sina! Divja zver ga je požrla. Raztrgan, raztrgan je Jožef!« In Jakob je pretrgal svoja oblačila, si ogrnil ledja z raševino in dolge dneve žaloval za sinom. Vzdignili so se vsi njegovi sinovi in vse njegove hčere, da bi ga tolažili, pa se ni dal potolažiti. Rekel je: »Zares, žalujoč pojdem k sinu pod zemljo.« Tako ga je oče objokoval.

Midjánci pa so Jožefa prodali v Egipt Potifárju, faraonovemu dvorjanu, načelniku telesne straže.

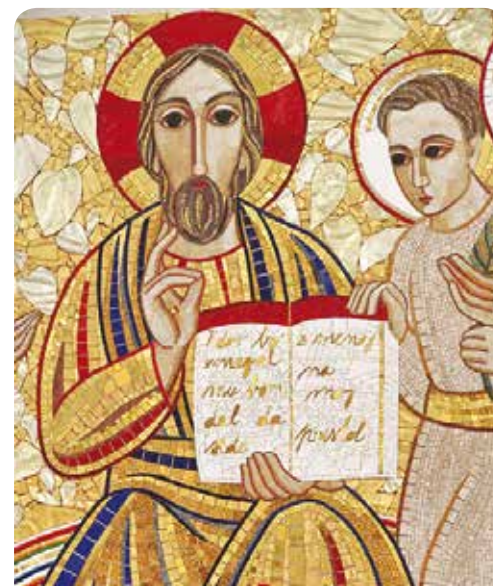
Življenje Lojzeta Grozdet

Lojze Grozde se je rodil 27. maja 1923 v Zgornjih Vodalah pri Tržišču na Dolenjskem materi Mariji Grozde in očetu Francu Udovču kot nezakonski otrok. Mati je delala kot dninarica. Leta 1927 se je poročila s Francem Kovačem, vendar Lojze ni smel na poroko in ne na novi materin dom; moral je ostati pri sorodnikih, čeprav si je želel k materi. Pozneje, ko je Lojze napredoval v šoli, mu je očim postal bolj naklonjen.

Po materini poroki je zanj skrbela teta Ivanka. Poskrbela je, da je šel po ljudski šoli študirat v Ljubljano, kamor je sama odšla služiti. Dobrotniki so ji pomagali, da je Lojze lahko študiral. Stanoval je v dijaškem zavodu Marijanišče in obiskoval klasično gimnazijo, kjer je bil odličen dijak. Na gimnaziji se je uveljavil kot literarni ustvarjalec. Postal je član dijaške Katoliške akcije in sodeloval v zavodski skupini Marijine kongregacije. Zadnja leta gimnazijskega študija so bila leta bližajoče se svetovne vojne. Razmere so se še bolj zaostrele, ko se je začela vojna. Za Lojzeta je napočil čas osebne poklicne

odločitve. Ni se vključeval v dnevno politiko, ampak je svojo pot iskal v molitvi, ki jo je združeval z delom za druge.

Med počitnicami pred zadnjim srednješolskim letom se ni vrnil domov, saj je bilo tam vedno več nasilja in obiski niso bili preprosti. Kljub dobronamernim svarilom pa se je za obisk odločil in zaprosil za dovolilnico. Iz Ljubljane se je odpravil konec leta 1942. Najprej se je oglasil v Strugah pri prijatelju. V petek, 1. januarja 1943, je bil pri maši v cistercijskem samostanu Stična, potem pa se je z vlakom odpeljal iz Ivančne Gorice do Trebnjega. Tam je izvedel, da z vlakom ne more naprej, ker je bila proga poškodovana, zato je hotel iti do Mirne peš. Med potjo je prisedel na neki voz. Pri prvi hiši na Mirni ga je prišla partizanska straža. Pri njem so našli latinski misal, molitvenik Tomaža Kempčana Hoja za Kristusom in knjižico o Fatimi. Z zasliševanjem so nadaljevali v bližnji gostilni. Grozdet so osumili za vojnega obveščevalca in ovaduha (zaradi italijanske dovolilnice in verske literature). Po hitrem sojenju je bil usmrčen. Njegovo truplo so brez sledu trohnobe 23. februarja 1943 našli šolarji in ga prekrili z zvončki. Prepeljali so ga v sosednji Šentrupert, kjer je komisija naredila zapisnik. Grozdetovo truplo so potem pokopali na pokopališču v Šentrupertu, saj ga zaradi razmer tistih dni ni bilo mogoče peljati v domačo župnijo Tržišče. Če so imeli za koga

drugega vsaj kakšen politični vzrok, pri Grozdetu niso mogli najti prav nič drugega kot zvestobo Bogu. Lojze se ni ukvarjal s politikom. Tudi sošolci drugih nazorov so ta umor obsojali.

Dolga leta po končani vojni se o njegovi smrti ni smelo govoriti na glas. Prvo biografijo o Grozdetu je napisal prof. dr. Anton Strle in je bila prevedena v več svetovnih jezikov. Sluh o Grozdetovi svetosti in mučeništvu se je tako razširil praktično povsod po svetu kjer živijo Slovenci.

Leta 1992 se je pričel škofijski postopek za njegovo beatifikacijo, ki se je končal leta 2010, ko je bil Lojze Grozde, 13. junija, na slovenskem evharističnem kongresu v Celju razglašen za blaženega. Beatifikacijo je v imenu svetega očeta Benedikta XVI. izvršil njegov legat kardinal Tarcisio Bertone. 27. maja 2011 so slovesno prenesli relikvije bl. Alojzija Grozdetu v cerkev Matere Božje v Zaplazu, ki je sicer glavna romarska pot škofije.

God bl. Alojzija Grozdetu praznujemo na njegov krstni in rojstni dan 27. maja.

Svetnik danes

Grozde je pričevalec zvestobe veri. Da je za trdnost v veri že prej molil, nam govori tudi spodnji primer:

Ko sta v oktobru l. 1942 s prijateljem šla po ulici, je Lojze spet nepričakovano, skoraj brez zveze, napeljal pogovor na te stvari:

»Bojim se, da pri mučenju ne bi vztrajal.«

»Kako to misliš?« ga je začudeno vprašal prijatelj.

»Veš, nisem dovolj trden.«

»Saj moraš vendar zaupati v Boga, v katerega slavo vse delaš. /.../«

Prijatelj je potem hotel pogovor napeljati na šaljive reči in je skušal posnemati svojevrsten govornikom glas pri litanijah. Pa Grozde se to pot ni smejal, marveč se je zamišljeno zazrl nekam v daljavo in potem pogledal prijatelja v oči, tako da je ta nehote pustil norčavosti. Čez čas je Lojze pristavil: »Molim samo za vztrajnost.«

Kaj je pomenila ta posebna resnoba, ki smo jo videli pri njem zlasti zadnje čase, ta zbranost pri sv. maši, to natančno izvrševanje dolžnosti, ti pogostni obiski Najsvetejšega? Ali ne pripravo na smrt?

Kakšna je tvoja - vaša vera? Bi bili zmožni v najtežjih trenutkih ohraniti vero v Boga in ljubezen do bližnjega, četudi vam streže po življenju?

*Iz Šmarnic, po knjigi dr. Antona Strleta
priredila Nataša Ivanušič*

Molitev

*Nebeški Oče, v blaženem Alojziju Grozdetu
si nam razodel zgled ljubezni do Kristusa in
doslednega življenja
po evangelijskih načelih,
za katere je v moči evharistije živel in deloval
vse do svojega pogumnega
pričevanja v smrti.
Njegova kri naj bo resnično seme
za našo zvestobo,
edinost, odpuščanje in spravo.
Nebeški Oče, na priprošnjo
blaženega Alojzija Grozdetu
mi podeli milost, za katero Te prosim ...
Amen.*

8 + 8 + 8 = dovolj, da postaneš svetnik

Po večdnem muhastem vremenu je danes lep, sončen dan, ki me je spravil v dobro voljo. Sreda je namreč dan, ko sem pogosto doma in kuham, pospravljam in se tako ustavim sredi tedna. Fizično delo je zelo zdravo ne le za telo, ampak tudi za dušo. Morda se sprašuješ kaj ima to opraviti z duhovnostjo? Pravzaprav veliko. Če se ozremo v prvo tisočletje, so menihi združevali fizično delo in molitev. Sveti Benedikt je postavil zelo preprosto pravilo: 8 + 8 + 8. Telo je bilo deležno osem ur počitka, duša osem ur molitve in temu je sledilo še osem ur dela za preživetje. Še danes spimo okrog 8 ur in smo v službi povprečno 8 ur na dan. Ko pa pomislim, s čim vse hranimo dušo, sem kdaj pa kdaj tudi sama v zadregi.

Pa pogledajmo kaj počnemo še preostalih 8 ur: se vozimo, kuhamo in pospravljamo, nemirno hitimo po opravkih, vzgajamo otroke, klepetamo na kavici s prijateljem, telefoniramo,

smo pred televizijo in na internetu, jemo, kupujemo, se rekreiramo in še bi lahko naštevati. In koliko v teh 8 urah molimo? V apostolskih samostanskih skupnostih kakšne dve do tri ure, v družinah nekaj minut, preden gredo otroci spat, osebno pa mnogi molijo tudi na poti. V vsakem primeru molimo malo, tako pravijo statistike, ki pa ne povedo vsega. Veliko več povedo o naši molitvi naši odnosi z drugimi. Zato si v teh velikonočnih dneh, ko se veselimo, da je Gospod vstal in smo k temu poklicani tudi mi, postavimo vprašanje: Koliko v srcu ohranjam hrepenenje, da bi bil z Gospodom?

Moderna kultura nas stalno spodbuja k užitku, ugodju, dobremu počutju, zabavi. Ko sem pred kratkim prebrala, da je zabava oziroma razvedrilo največji sovražnik duhovnega življenja, sem se pošteno zamislila. Težava je v tem, da razvedrilo daje ravno toliko trenutnega ugodja, da zaduši hrepenenje po resnični ljubezni. Čeprav imam izkušnjo, da me Jezus resnično ljubi, me večkrat svet užitka prikrajša za čas, ki bi ga lahko prebila z Gospodom v branju Božje besede,

molitvi hvalnic in večernic, v molitvi rožnega venca ali v tihi adoraciji. Molitev je namreč vez, ki mi pomaga, da ohranjam stik s svojim hrepenenjem po ljubezni.

Kaj torej storiti, da bi se dokopali do hrepenenja srca po Božji ljubezni? Jezusovi učenci so prehodili dolgo pot. Najprej so hodili z Njim in se učili od Njega, potem so doživeli veliko razočaranje, ko so se sesule njihove sanje o novem kraljestvu, sledila so Jezusova prikazovanja po vstajenju, ko so dokončno spoznali, kdo je Gospod, da so lahko stopili na pot pričevanja. Če je bilo pričevanje kristjanov v prvih stoletjih povezano s preganjanji in mučeništvom, pa se danes bojujemo proti vsemu, kar hoče v nas ubiti hrepenenje, žejo, da bi bili z Njim. Kaj naj storim, da bo v mojem srcu raslo pričakovanje po Njegovi bližini?

Seveda instantne rešitve ni. Niti ti niti jaz ne bova prišla do $8 + 8 + 8$, kot jih živijo benediktinski menihi. Gospod naju kliče, da najdeva čas Zanj, a hkrati, da pričujemo v svetu. Odločitev, da sem vsak dan vsaj zjutraj in zvečer z Njim, ni le za posvečene. Vsi smo poklicani k svetosti, k pričevanju življenja. Vse se začne z željo, da bi postal svet. Odloči se, da želiš postati svetnik, in Gospod ti bo podaril moč, da razodevaš Njega, Njegova čudovita dela v tvojem življenju in v življenju bližnjih. Tudi sv. Frančišek ni delal nič posebnega kakor to, da je razodeval Boga, ki brezpogojno ljubi, vedno odpušča, nas povsod spremlja. Ne pozabi, zadnjih 8 ur je za služenje, odnose in molitev. To zadostuje, da se srečamo na Nebeškem trgu.

s. Metka Kos FMM

XV. Generalni kapitelj Frančiškovega svetnega reda (OFS)

»Kakor si mene poslal na svet, tako sem poslal njih v svet« (Jn 17,18)

ZAKLJUČKI

1. Uvod

Petnajsti generalni kapitelj OFS je bil v Collegium Seraphicum v Rimu od 4. do 11. novembra 2017. Od potrditve prenovljenega Vodila, ki ga je sprejel papež Pavel VI. leta 1978, je bila prehojena dolga pot. Odprla je vrata združitvi reda in njegovi mednarodni organiziranosti, kot jo imamo danes. Mednarodni kapitelj je veličastna priložnost za srečanje in izmenjavo izrednega daru povezanosti med brati in sestrami, ki zastopajo narodna bratstva s celega sveta, skupaj s predstavniki FRAME. Kapitelj se je začel z darovanjem evharistične daritve, ki jo je vodil tajnik Svetega sedeža kardinal Paolo Parolin. Kapitularje je opogumil, naj živijo Kristusov klic in postanejo pričevalci in služabniki drug drugemu (Mt 23,11).

Temeljit pregled poti, po kateri gre OFS, se je začel na generalnem kapitlju leta 2014. V preteklih treh letih je prispelo veliko predlogov narodnih bratstev. Delo na tokratnem kapitlju je temeljilo na teh odgovorih in na predlogih, ki so prispeli. Največkrat je bila poudarjena soodgovornost vseh bratov in sester OFS v svetu, predvsem voljno sprejemanje odgovornosti za vodenje in animiranje OFS na vseh ravneh.

Bistveni del vsakega dne je bilo praznovanje evharistične daritve in molitev

hvalnic. Tako so lahko vsi kapitularji srečali Jezusa Kristusa, ki je poln dobrote in vedno pripravljen sprejeti druge. Pravi blagoslov je bila prisotnost generalnih ministrov treh prvih redov, Michaela Perrya OFM, Marca Tasca OFMConv in Maura Jöhrija OFMConv, ki so tri zaporedne dni obhajali z nami sv. mašo. Posredovali so nam duhovna sporočila in nas spomnili, da moramo biti *umivalci nog, povezovalci* in da, včasih moramo biti celo *malo nori*! Opogumlja nas zavest, da nas Gospod ni samo poslal, ampak da hodi z nami in živi v nas na zelo osebni način.

2. Stanje reda

OFS je prisoten v 112 državah po svetu, 70 bratstev je ustanovljenih, 18 bratstev je v nastajanju, v 24 državah je OFS prisoten na različne načine. Red ima okoli 300.000 članov.

Mednarodnemu predsedstvu (CI-OFS) pomaga več komisij (za komunikacije, pravičnost, mir in spoštovanje stvarstva (JPIC), komisija za družine, pravna, vzgojna, komisija za FRAMO, ekonomska ...). Na vseh ravneh so potekale različne aktivnosti, na primer izdajanje gradiv za vzgojo, izpeljava vzgojnih delavnic, mednarodnih srečanj po vsem svetu. Projekt Afrika in projekt Kitajska sta zelo pomembna za brate in sestre na teh območjih in se bosta nadaljevala v naslednjih treh letih.

V arabskem svetu se OFS bori, a raste kljub težkim okoliščinam. S pomočjo različnih medijev (domača stran, facebook, nov digitalni časopis Vox Franciscana) predsedstvo posreduje veselje ob bratskih srečanjih in prosi za pomoč ob naravnih katastrofah.

Glede financ se je stanje zelo izboljšalo, v zadnjih treh letih so mnoga bratstva

prispevala svoj delež. Upamo, da se bo zadeva uredila z aktualnim pregledom demografskega stanja narodnih bratstev.

Povezanost s frančiškovsko konferenco na mednarodni ravni stalno raste in zori v lepem duhu sodelovanja.

FRAMA ima okoli 50.000 članov, 34 ustanovljenih bratstev, 28 v nastajanju in v 13 deželah je prisotna. Z upoštevanjem bratske animacije se je položaj zelo izboljšal, vendar bo potrebno še veliko dela z bratskimi animatorji na vseh ravneh (krajevni, regionalni in narodni). Spodbujanje dvojne pripadnosti, OFS in FRAMI, je pomemben izziv, ki ga ne smemo prezreti.

Z zapuščino, ki jo je OFS prejel od prve predsednice OFS Emanuele De Nunzio, je bila po njeni želji ustanovljena fundacija »Beato Raimondo Lullo« z namenom, da bi pomagala izvesti potrebne projekte v okviru OFS po svetu.

Pomemben prispevek kapitlju sta bili poročilo generalnega ministra brata Tiborja Kauserja in poročilo konference generalni duhovnih asistentov.

3. Glavna tema kapitlja in predstavitve

Osrednjo temo kapitlja, »Kakor si mene poslal na svet, tako sem poslal njih v svet« (Jn 17,18), je predstavil Michel Versteegh, brat OFS iz Nizozemske. Izbral je deset ključnih besed, s katerimi je prikazal izzive Frančiškove karizme v svetu s prehajanjem od evangelija v življenje in iz življenja k evangeliju v našem življenju med svetom.

Temo kapitlja so poglobile še druge okrogle mize: Franco Addonizio iz OFS Italija je poudaril, kako pomembno je naše poslanstvo na področju javnega življenja. Lorena Campos iz OFS Španija je poudarila pomen bratstva za promocijo pravičnosti, miru in spoštovanja stvarstva. Eugenio in Elisabetta Di Giovine iz OFS Italija sta nam posredovala izkušnjo poslanstva, ki sta jo doživela kot svetna brat in sestra, ko sta odgovorila na klic, s katerim sta bila poslana v svet in »oznajala odrešenje, ki bi sicer ostalo zaprto za cerkvenimi zidovi, kamor vstopi le malo ljudi.«

4. Prednostne naloge in sklepi

Na osnovi temeljitega premisleka v narodnih bratstvih je bilo izoblikovanih devet prednostnih nalog za izboljšanje upravljanja reda na mednarodni ravni. Za vsako prednostno nalogo je bila sprejeta posebna spodbuda.

☞ **Vzgoja.** Ustanovljeno bo Mednarodno tajništvo za vzgojo v OFS, ki bo usklajevalo delo tako v začetni kot trajni vzgoji na mednarodni ravni. Poleg tega bo poglobljalo svetno identiteto Frančiškovih bratov in sester in zavest pripadnosti OFS.

☞ **Življenje v bratstvu.** Pregled organiziranosti OFS, ki je postavljena v Generalnih konstitucijah, bo pokazal, ali je potrebno predelati Generalne konstitucije v smislu večje decentralizacije struktur, ki izražajo svetno naravo OFS in njegovih članov. Skupaj z ustvarjanjem bolj decentralizirane organiziranosti bi morala biti sprejeta tudi bolj prilagodljiva vodstvena strukturiranost, ki bi se

osredotočila predvsem na poživljanje in vodenje krajevnih bratstev.

☞ **Gradnja bratskega in evangelijskega sveta.** Mednarodno tajništvo JPIC (Justice Peace and Integrity of Creation – Pravičnost, mir in spoštovanje stvarstva) bo ustanovljeno zato, da bo koordiniralo aktivnosti znotraj OFS in tesno sodelovalo z drugimi tovrstnimi organizacijami v Frančiškovi družini. Spremljalo bo mednarodne probleme, posebej tiste, ki bodo pomembni za OFS. Iskali bodo rešitve in delovali kot osrednja točka za OFS v primeru naravnih nesreč in koordinirali pomoč skupaj z drugimi odgovornimi službami v korist svetnih bratov in sester in drugih na prizadetih območjih.

☞ **Vodenje.** Dobro vodenje kakršne koli organizacije predpostavlja pregled nad njenimi člani; narodna bratstva bodo pripravila narodni register trajno zaobljubljenih bratov in sester, članov z začasnimi zaobljubami in pridruženih članov (opazovalcev).

Pripravili bodo gradiva za usposabljanje voditeljev, ki bodo lahko okrepili vodenje OFS na mednarodni ravni. V ta namen bo ustanovljena delovna skupina bratov in sester OFS v svetu z izkušnjami dolgoletnega služenja v OFS. Okrepilo se bo sodelovanje s celotno Frančiškovo družino.

☞ **Komunikacija.** Ustanovili bomo Stalni mednarodni urad za komunikacijo, vanj bodo vključeni izvedenci s področja komunikacij, socialnih omrežij, in javnega delovanja. Občasno bo urad morda vključil poklicne sodelavce s pogodbo, da bi zagotovil kvalitetno opravljeno delo

☞ **Finančne zadeve.** Mednarodni svet bo še naprej razvijal finančno strategijo in načrt za mednarodno bratstvo, ki bo vključeval tako strategijo pridobivanja sredstev kot kontrolo nad porabo sredstev. Težila bo k uravnoteženi porazdelitvi finančnih sredstev med upravno/vodstvenimi potrebami in pomočjo narodnim bratstvom, ki so v pomanjkanju.

☞ **Duhovna asistenca.** Vsa narodna bratstva so poklicana k razmišljanju in razpravljanju o pomenu duhovnega in pastoralnega spremljanja v okviru zmožnosti, ki vključuje rast učinkovitega povezovanja med višjimi redovnimi predstojniki, ki usmerjajo ustrezno vzgojo duhovnih asistentov in zagotavljajo stalno komunikacijo med duhovnimi asistenti na vseh ravneh.

☞ **Frančiškova mladina.** Frančiškova bratstva na vseh ravneh naj iščejo najprimernejše načine spodbujanja življenja in rasti FRAME. Naj spremljajo mlade z vsem, kar ti potrebujejo za svojo človeško in duhovno rast.

☞ **Druge zadeve.** Na generalnem kapitlju v Assisiju leta 2014 je bila predstavljena pobuda, da bi se portugalsčina uporabljala kot četrti uradni jezik v OFS. Generalni kapitelj je sklenil, da ne bo povečeval števila uradnih jezikov, uradni jeziki so torej angleščina, francoščina, italijanščina in španščina.

5. Zaključek

Obhajanje XV. generalnega kapitlja je bilo pomemben zgodovinski mejnik v življenju mednarodnega bratstva. Prepoznavanje prednostnih nalog reda skupaj s konkretnimi pobudami za udejanjanje teh nalog je znamenje, do katere stopnje je red dozorel v času od potrditve Vodila v času papeža Pavla VI. leta 1978. Te pobude bodo brez dvoma sredstvo, ki bo dalo življenje in navdih strukturam OFS in v skupnem prizadevanju vodilo red naprej s konkretnimi dejanji, s katerimi bomo gradili bolj bratski in evangelijski svet. Potrebno je tudi omeniti, da so narodna bratstva preko mednarodnih svetovalcev izrazila pripravljenost, da sodelujejo in dajo na razpolago človeške in finančne vire. Očitna je bila potreba po sodelovanju z mednarodnim bratstvom pri delu in vodenju reda, temelječa na pristni duhovnosti, ki mora biti zasidrana v ponižnosti, majhnosti in služenju (besede Michaela Perryja OFM).

Generalni minister Tibor Kauser je poveljil kapitulare k praznovanju 40. obletnice potrditve Vodila, ki se bo začelo junija 2018, in jih spodbudil, naj svoje zamisli o

tem, kako bi narodna bratstva kar najlepše obeležila ta jubilej, posredujejo Mednarodnemu predsedstvu (CIOFS). Zelo navdihujoče so bile predstavitve življenja naši predhodnikov, katerih vrline je Katoliška cerkev že prepoznala kot dragocene (Lucien Botovasoa in Franz Jägerstätter). Prav tako Augusto Natali, Manuela Mattioli and Emanuela de Nunzio, katerim moramo biti hvaležni za vse, kar so storili za red s svojim delom in življenjskim zgledom. Ti bratje in sestre, člani OFS, so gotovo odgovorili na vrednote, o katerih govorijo blagri, in so izpolnili voljo tistega, ki jih je poslal. Zdaj pa smo na vrsti mi, da odkrijemo, kako bomo živeli našo poklicanost v naših razmerah, v svetu, kamor smo bili poslani.

OFS se pripravlja na praznovanje 40. obletnice Vodila, zato je prav, da razmišljamo o udejanjanju Vodila in o tem, kako naj bi živeli kot bratje in sestre v svetu. Povabljeni smo, da se dobro pripravimo na odhod v svet, sledeč Kristusu po stopinjah svetega Frančiška in svete Klare.

*Prevedla in priredila
Doroteja Emeršič*

Znani člani Frančiškovega svetnega reda

Zdenka Serajnik

Najbrž bi med nami, ki nam petje pri sveti maši ni tuje, težko našli koga, ki ne pozna pesmi *Darujemo Gospod*. Ko pomislimo na darovanske pesmi, je gotovo med prvimi tremi. Malokdo pa ve, da je avtorica te pesmi Zdenka Serajnik, slovenska pesnica, prevajalka, pedagoginja in pisateljica, ki je bila tudi sestra Frančiškovega svetnega reda.

Zdenka Serajnik se je rodila 4. avgusta 1911 v družini Lovrenca in Božene Serajnik, ki sta bila oba učitelja na osnovni šoli Prihova. (Mimogrede, rodbina Serajnik izhaja iz avstrijske Koroške in se omenja tudi v znani Sketovi povesti o Miklovi Zali.) Po končani osnovni šoli se je preselila v Ljubljano, kjer je končala gimnazijo in na filozofski fakulteti diplomirala kot profesorica slovenskega jezika z nemščino in zgodovino južnoslovanske književnosti.

Leta 1942 se je v Slovenskih Konjicah zaposlila kot pomožna knjigovodkinja, kjer je ostala vse do leta 1945. Takoj po osvoboditvi je pričela poučevati v Slovenskih Konjicah, nekaj mesecev je poučevala tudi na gimnaziji na Ptuj, nato pa je bila na konjiški osnovni šoli učiteljica slovenskega jezika vse do svoje upokojitve.

Konjičani se Serajnikove spominjajo kot predane profesorice, ki je ob skrbi

za slovenski jezik in domovino mnoge učence spodbujala k ustvarjalnosti in jim bila mentorica pri literarnih in pesniških poskusih. Bila je verna, tudi članica Frančiškovega svetnega reda, zaradi česar je bila pogosto deležna nerazumevanja in pritiskov. Kot je sama večkrat poudarila, ji je »vera dala duhovno in kulturno bogastvo, globino in obzorje«. Ko so po njeni smrti odkrili njeno življenjsko geslo: »Vse življenje si globoko in resnično želim biti čisto neznan kartuzijan«, se je razkril do tedaj nevidni smisel njenega bivanja ter pomen njene življenjske drže in naravnosti.

Umrla je 22. februarja 2003 v Slovenskih Konjicah, kjer je pokopana na pokopališču pri sv. Ani.

Bogat arhiv del Zdenke Serajnik obsega na stotine strani obsežnega in pestrega literarnega dela tako s posvetno kot z religiozno tematiko. Bila je ena prvih prevajalk Alme M. Karlin. V njeni zapuščini so našli tudi originalni prevod romansirane biografije, ki jo je o Almi Karlin napisala Thea Schreiber Gamelin. (Vse tri so se poznale in bile navezane druga na drugo). Delo je februarja 2017 izšlo pri celjski Mohorjevi družbi pod naslovom *Dvoje življenj* – en cilj. Bila je tudi prevajalka Bogoslužnega molitvenika iz latinščine v slovenski jezik. Zapustila je preko 2200 pesnitev na temo svetopisemskih odlomkov in praznikov v liturgičnem letu. Nekaj pesmi je tudi uglasbenih in se še danes uporabljajo pri bogoslužju. Zelo redko je objavljala pod svojim imenom. V literaturi zasledimo podpise z njenimi začetnicami, pa tudi psevdonime (Silvo Zorec, s. Serafina, s. Silva). Ker je bilo mnogo njenih besedil objavljenih nepodpisanih, je še vedno težko oceniti, kako obsežen je njen opus.

(Po različnih virih povzela Fani Pečar OFS)

Dragica in Janko Zupančič OFS

Sta dejavna člana OFS Sostro. V bratstvu služita s svojimi talenti: sestra Dragica je že drugi mandat predana in vestna tajnica, brat Janko pa je podpredsednik in tudi predstavnik OFS v župnijskem pastoralnem svetu. Prijazno sta se odzvala na povabilo in pred vami je zanimiv in spodbuden pogovor.

Sestra Dragica in brat Janko, se lahko najprej predstavita našim bralcem: kakšno je bilo vajino otroštvo, kako sta se spoznala?

Spoznala sva se pred 42 leti, pravzaprav sva se takrat poročila pri sv. Antonu Padovanskem v Veliki Štangi, spoznala pa že prej prav po zaslugi sv. Antona. Izhajava iz kmečkih družin, rodila sva se delavskim staršem, zato sva imela dobro osnovo za krščansko življenje. Otroštvo sva imela primerno takratnemu povojnemu času.

Sta se v župniji srečala s Frančiškovim svetnim redom?

Da, v naši župniji sv. Lenarta v Sostrem je bil do pred kratkim minoritski samostan, zato je bilo veliko priložnosti. Midva sva se redu na povabilo sobratov in patrov, še posebno p. Martina Gašpariča OFMConv, priključila bratstvu pred 10 leti, ko sva dala zaobljubo 7. marca 2008. V bratstvu se počutiva sprejeta in zelo lepo.

Kaj vaju je pri Frančišku najbolj navdušilo, pritegnilo?

Bratje in sestre OFS živimo v svetu, zato moramo bolj poudarjati skrb do stvarstva in se izogibati potrošništva.

Janko: Najbolj me je nagovorilo njegovo pristno navdušenje pri oznanjanju Kristusovega evangelija in njegova ponižnost, izpolnjevanje njegovega poslanstva. Bil je preprost in dobronameren do svojih bratov in vseh ljudi. Še posebej se je zavzemal za male in zatirane.

Dragica: Predvsem preprostost, povezanost s stvarstvom. Sem velika ljubiteljica gora. Ko planinarim in uživam lepote, še posebej čutim bližino sv. Frančiška. Na turo vedno vzamem verižico z obeskom TAU, ki sem ga prejela pri zaobljubah, ki me varuje in mi daje moč.

Kako živita to karizmo v svoji družini, službi, župniji?

Oba se trudiva po najboljših močeh. Živimo tako, da bi v nas lahko prepoznali našega očeta sv. Frančiška, preprosto in v ljubezni do vsega stvarstva. Vsem želimo mir in dobro.

Kako naj OFS odgovarja na izzive našega časa, da bi nagovoril več bratov in sester, morda več mladih?

Misliva, da današnji čas ni najbolj naklonjen Frančiškovi duhovnosti, sploh kakršni koli duhovnosti. Bratje in sestre OFS živimo v svetu, zato moramo bolj poudarjati skrb do stvarstva in se izogibati potrošništva. Da bi pridobili več bratov in sester, bi morali bolj poudarjati skrb za vzgojo FO in FRAME, in to vsi skupaj, ne samo brat ali sestra, ki je za to izvoljen.

V bratstvu so vama zaupane službe, kajne? V katerih službah služita svojim bratom in sestram? Kaj je tisto,

Bratstvo me podpira in mi pomaga pri posameznih nalogah, ki so potrebne za lepo delovanje. (Dragica)

kar vas povezuje, kaj dobivata v njem in kaj sama dajeta na razpolago?

Janko: Trenutno sem v bratstvu kot podpredsednik, prej sem bil odgovoren za molitev, kaj bo pa v prihodnosti, to prepuščam Božji previdnosti. V bratstvu nas povezuje Frančiškova karizma, tu pa dobivam potrditev v veri in se v njej vedno znova dopolnujem.

Dragica: Sem tajnica KB Sostro že kar nekaj let, skrbim, da so izrečene kateheze na srečanjih zapisane in arhivirane, skrbim za seznam članov in matično knjigo, da je vse zapisano in shranjeno. Vedno sem se najbolj bala zadolžitve v bratstvu, ampak z Božjo pomočjo in navdihom Svetega Duha gre vse lažje. Bratstvo me podpira in mi pomaga pri posameznih nalogah, ki so potrebne za lepo delovanje. Lahko povem, da sem v teh desetih letih in več

veliko pridobila v spoznavanju sv. Frančiška in evangelija, za kar gre zahvala vsem bratom in sestrām v bratstvu, še posebno duhovnim asistentom, trenutno p. Danilu Holcu OFMConv.

Sta že bila v Assisiju? Kaj vama pomeni?

Da, bila sva v Assisiju. Bilo je čudovito in doživeto. Kljub preizkušnji prvega dne, ko je eden od naju moral na urgenco, drugi pa je bil z njim povezan v molitvi pri sv. Damjanu, ki je v neposredni bližini klinike. Meniva, da bi bilo zelo lepo, če bi lahko šel vsak brat ali sestra tja na romanje. Veliko nama pomeni, da sva lahko hodila po stopinjah sv. Frančiška, ker ga tako lahko bolje spoznava.

Bi želela na koncu povedati še kaj spodbudnega našim bralcem?

Rekla bi samo to, da ne bo nikomur žal, če se nam bo pridružil. Čaka ga veliko lepega na poti do večnosti.

Draga zakonca Zupančič, hvala za vse misli, ki sta jih delila z nami. Naj vaju Gospod spremlja na vajini poti s svetim Frančiškom in obilno blagoslavlja vajino zvestobo in predanost.

Pogovor pripravila Mateja Trajbarič OFS

... nikomur ne bo žal, če se nam bo pridružil. Čaka ga veliko lepega na poti do večnosti.

Darovi za revijo BF

- 10€ Frančiška Jurkovnik, Alojzija Fučka
 - 20€ Strle Justina, Nikolaj Malalan, Vida Jerebič, Olga Pelaj, Čavlovič Dragica, Župnija Šmartno ob Paki, Silvana Šivic
 - 30€ Lidija Grbec
 - 39,44 € LJ Marijono Oznanjenje
 - 40€ Tone Vidic
 - 50€ OFS Sv. Lenart, Vinko Prestor, Judmila Gorenc
 - 60€ Alma Prijon
 - 65€ OFS MB – Sv. Marija
 - 100€ Župnija Velika Dolina, Marija Kuclar
 - 120€ KB Sostro
 - 130€ OFS Sv. Jožef, KB Šenčur
 - 1.124,44 € Skupaj**
- Bog povrni vsem darovalcem!

NARODNO SREČANJE SESTER IN BRATOV FRANČIŠKOVEGA SVETEGA REDA

Maribor, 25. junij 2018

Od evangelija v življenje

Vodilo OFS, člen 4

Okvirni program

stolnica, MB
9.00 zbiranje,
molitev
10.00 sveta maša in mašniško
posvečenje br. Rufina
mini romanje

bazilika Matere usmiljenja, MB

12.30 kosilo
za vsakega nekaj
14.00 **Od evangelija v življenje**
gostje:
- Milada Kalezić
- br. Jaroslav Knežević, OFM Cap
- br. Janez Ferlež, OFM Conv
16.30 litanije
sklepni blagoslov

Prispevek za izvedbo srečanja je 7 €, prijave pošljite do 18. junija 2018 na e-naslov:

fani.pecar@gmail.com

info na: www.ofs.si

Srečanje svetov pokrajinskih bratstev OFS Ljubljana

»SLUŽIMO GOSPODU Z VESELJEM«

Na zasneženo soboto, 3. marca 2018 smo srečanje začeli zjutraj v cerkvi pri sv. Petru v Ljubljani, kjer je sveto mašo ob somaševanju vodil p. Silvin Krajnc OFM. Zbralo se nas je 46 udeležencev iz 11 bratstev, ki smo pri maši Bogu priporočili to srečanje. Po maši smo se zbrali ob kavi, čaju in pecivu, nato pa se je začel naš program v dvorani minoritskega samostana. Srečanje je vodila predsednica Mateja Trajbarič OFS, ki nas je lepo pozdravila.

P. Silvin Krajnc nas je nagovoril z zanimivo katehezo Služimo Gospodu z veseljem, katere povzetek sledi:

Današnja družba presoja ljudi in njihova prizadevanja po učinku in denarni vrednosti, vendar mi nismo poklicani k junaškim dejanjem, ampak k pričevanju za pristno veselje. Jezus nam daje navodilo glede služenja: »Kdor hoče postati največji med vami, naj bo vsem služabnik.«

V Cerkvi je možno služiti tudi v lastnem interesu, vendar biti služabnik pomeni, da se odpremo kot školjka in da živimo za druge. Potrebna notranja drža pri služenju:

☞ Razpoložljivost – imeti čas za druge je zahteva evangelija.

☞ Ponižnost – človek je nagnjen bolj k obvladovanju situacij kot služenju, ki ne pomeni storiti veliko dobrih del, ampak izročiti se Bogu in pustiti, da nas On obrne k sočloveku, ne da bi sebi pripisovali zasluge.

☞ Služiti z veseljem – ne postavljati svojega sebičnega užitka ob služenju v ospredje, ampak ljubiti (Rim 12,7-8): »Kdor ima dar služenja, naj to dela z veseljem,« nas opozarja apostol Pavel, ki pojasni, da je veselje sad Duha, takoj za ljubeznijo. Zato je možno služiti v stiski in hkrati v notranjem veselju. Sv. Ignacij Lojolski nas tudi opozarja, da nas zli duh napada z nezadovoljstvom in malodušjem, Sveti Duh pa ravno obratno. Sv. Frančišek se je imel za brata vsem in služabnika vsem ter je naročil, naj bratje skrbijo za svojega bolnega brata kot mati skrbi za lastnega sina, da naj se preživljajo s poštenim delom in da naj drug drugemu umivajo noge. Zabičal pa je tudi tole: »Varujejo naj se, da bi se na zunaj kazali zagrenjene in mrke hinavce, ampak vesele in spodobno prijazne.« Kaj je popolno veselje za Frančiška, beremo tudi v njegovih Rožicah.

Marjetka Birk OFS je predstavila temo srečanja v praksi, ki smo jo strnili takole:

Poklicanost – zakaj sem se pridružil OFS? V katerem stanu sem bil ob vstopu?

Lahko smo v neki osebni stiski začeli iskati Očeta, kot se to zgodi v priliki o izgubljenem sinu. Takrat prejmemo ljubezen do sebe, ker je pomembno vedeti, da smo ljubljani. Prva Božja zapoved nam zapoveduje ljubezen do Gospoda, bližnjega in sebe. Zato

je naša poklicanost odgovor na klic Ljubezni: (Iz 43, 1-4) »Poklical sem te po imenu, moj si!« Za doseg krščanske popolnosti smo obnovili krstne zaobljube in izrekli zaobljube v Frančiškovem svetnem redu.

Služimo Gospodu v bratstvu – skupnosti tistih, ki se ljubijo med seboj.

Ko gremo v svet drugega, se moramo sezuti. Naša bratstva naj bi delovala kot prva krščanska skupnost, zato sem sodi tudi služenje trpečim. Ker se v ljubljanski pokrajini FRAMA krči, se mora vsak izmed nas tudi vprašati, kaj lahko v svoji župniji naredi za evangelizacijo mladih.

Tretji del srečanja so bile delavnice v petih skupinah, kjer smo se pogovarjali o služenju – kako in kje služimo mi, nato smo rezultate predstavili s poročanjem.

☞ Vsakega v služenje najprej pritegne odnos z Bogom, ta pa nas vodi k sprejemanju drugačnosti, tudi mladih, s katerimi bi morali iskati komunikacijo, namesto da jih sodimo.

☞ Za služenje so nam zgled svetniki, spodbudo pa dobimo tudi na bratskih srečanjih, kjer se razveselimo drug drugega. Najprej iščemo mir v srcu, potem pa naredimo korak k drugemu.

☞ Zakonskim parom je lažje hoditi po poti FSR, kjer pa ni bistveno število bratov, ampak kvaliteta semena. Pomembno je povabiti druge, jim služiti in ne čakati. Primer, da nekdo v težki bolezni obstane sam v bratstvu, se ne bi smel zgoditi, potrebe ostarelih pa so velike.

☞ Pomembno je delati dobra dela tako, da molimo drug za drugega, za pokojne in ne obsojamo, pač

pa ljubimo. Zjutraj posvetimo svoje delo Bogu, zvečer se mu izročimo. Le ko smo polni Božje milosti in ljubezni, lahko to dajemo naprej.

☞ Duhovniška skupina je dala zelo zanimiv in aktualen poudarek: ne pozabimo na služenje bolnim in ostarelim, pri FRAMI pa pogledjmo, zakaj imajo skavti toliko naraščaja, in pomislimo, kaj storiti.

Potrebujemo program za usposabljanje voditeljev FO in FRAME, od nas se pričakuje medgeneracijska povezanost.

Brat Tomaž Potokar OFS nam je na kratko predstavil priročnik za služenje v OFS v nastajanju ter nas spodbudil. Med srečanjem smo se po Skypu skušali povezati tudi z udeleženci srečanja svetov pokrajinskih bratstev OFS Maribor, a žal zveza ni dobro delovala, tako da smo se uspeli samo pozdraviti. Morda nam bo uspelo prihodnjič. Srečanje smo veseli zaključili s skupnim kosilom ter ob prisrčnem slovesu prejeli tudi Božji blagoslov.

Sestavila Helena Fortuna Jenko OFS

Kapitelj KB Otlica

V nedeljo, 12. novembra 2017 smo na Otlici obhajali kapitelj KB. Naše srečanje smo začeli s sveto mašo ob 10.00, ki jo je daroval duhovni asistent br. Marjan Potočnik. Gospodu smo se zahvalili za vse milosti, ki nam jih deli v Frančiškovem svetnem redu, in klicali Božji blagoslov tudi za naprej. Naše srečanje smo v molitvenem duhu nadaljevali v učilnici župnijskega doma. Kapitlju je predsedovala predsednica pokrajinskega bratstva Koper s. Stanislava Gorenc OFS. Bratstvo na Otlici je majhno, vendar živo in dejavno. S hvaležnostjo smo se spomnili bratov in sester, ki so bili člani KB in jih je Gospod

že poklical k sebi, in se jim priporočili. Zaupamo v njihovo priprošnjo! Spoznavamo pa, da moramo z vero in zaupanjem gledati v prihodnost. Gospod je namreč tisti, ki vodi naše bratstvo in ima z nami svoje načrte.

Na kapitlju je bilo izvoljeno novo vodstvo KB za prihodnje triletnje, in sicer:

- ☞ s. Darinka Vidmar, predsednica,
- ☞ s. Marija Vidmar, podpredsednica,
- ☞ s. Jožica Vidmar, tajnica
- ☞ s. Mimica Vidmar, blagajničarka.

Naše praznično srečanje smo sklenili s kosilom v gostišču na Sinjem vrhu.

br. Marjan Potočnik OFMCap

Odkar prišle so sestre tri, spet Klarin sij pri nas žari ...

Ob 40-letnici vrnitve sester klaris v Slovenijo

Kako nedoumljivi so Gospodovi sklepi in neizsledljiva njegova pota!« (Rim 11,33), nam dokazuje tudi praznovanje 40-letnice ponovne obuditve Klarine karizme v naši prelepi domovini, kjer je skoraj pet stoletij delovalo sedem klariških samostanov. K Bogu se je na našem ozemlju dvigala hvalnica sester klaris že od leta 1300 – to je 47 let po smrti svete Klare – in sicer v Mekinjah pri Kamniku, v Kopru, Celju, Šentvidu ob Glini na današnjem avstrijskem Koroškem, v Gorici, Škofji Loki in v Ljubljani, in je v njih odmevala različno dolgo.

Gotovo so sestre klarise, ko jih je leta 1782 avstrijski cesar Jožef II. razpusil, češ da »so kontemplativni samostani za državni blagor brez koristi«, v nočeh trpljenja, posebno pa v zadnji »noči, prečuti v solzah in molitvi« – kakor je zapisano ob odhodu klaris iz mekinj-

skega samostana v Velesovo, 1. 7. 1782 – goreče prosile Gospoda in Mater Marijo, da bi se klarise nekoč spet vrnile v našo domovino. Za to milost so sestre darovale svoje življenje.

Njihova prošnja je bila uslišana in petstoletna življenjska daritev slovenskih klaris nagrajena, ko so – s pomočjo takratnega frančiškanskega provinciala p. Polikarpa – 1. aprila 1978 tri slovenske klarise, s. M. Imakulata Kozina, s. M. Katarina Ambrož in s. M. Jozefina Petrič, prišle iz zagrebskega samostana v Nazarje. Takrat ni nihče niti pomislil, da so prav to leto obhajali 100-letnico rojstva male sestre Celine, klarise iz Bordeauxa v Franciji, na katere priprošnjo je na smrt bolna 22-letna Marija Kozina ozdravela in potem po zaobljubi

vstopila v samostan v Splitu. Ko se je po skoraj pol stoletja molitve v samostanih na Hrvaškem na belo soboto pripeljala v Nazarje, je takoj prepoznala kraj, o katerem je kot petletna deklica živo sanjala, da bo živela in umrla v samostanu na griču med dvema rekama.

Sestre so dejansko prišle v popolno negotovost. Sprva so živele v delu frančiškanskega samostana, k sv. maši pa so hodile v cerkev. V neomajni veri in nepremagljivem zaupanju v Božjo previdnost so takoj začele – na mestu starega cvetličnjaka, ki so ga podrli – graditi nov samostan. Že po enem letu, 7. aprila 1979, so se vselile vanj. Delale so v lastni režiji, veliko tudi same. Pomagali so jim delavci iz Zagreba, župnik p. Primož in domačini, prvo leto tudi frančiškanski bogoslovci. Vrhovni stavbenik pa je bil

Gospod sam in »glavni ekonom« sv. Jožef, ki je vselej poskrbel in še vedno poskrbi, da imamo ravno toliko sredstev in moči, kolikor je nujno potrebno.

Klarina luč je spet zagorela in začela sijati vse močnejše. Začele so prihajati nove sestre, v še večjem številu po smrti s. Imakulate, ki je veliko molila za nove poklice. Tako smo v letu 2000, ob 700-letnici klaris na Slovenskem, odprle še en samostan v Dolnicah pri Ljubljani, v jubilejnem Klarinem letu 2012, ob 800-letnici Reda ubogih sester sv. Klare, pa še tretjega – v Turnišču v Prekmurju.

Ob 40-letnici našega bivanja v Nazarjah se zahvaljujemo Gospodu za vse milosti, ki nam jih je delil in nam jih obilno daje. Vsak dan priporočamo dobrotnemu Bogu tudi naše številne dobrotnike, brate prvega Frančiškovega reda, vse člane tretjega reda in vas vse, in prosimo, naj vam vse dobro On sam povrne z večnimi darovi. Skupaj se tudi zahvaljujmo Gospodu, da je ponovno

obudil Klarino karizmo na naših tleh, da nam vztrajno pošilja nove sestre in nas je sedaj 28 v treh samostanih (med njimi štiri novinke in postulantka), dve pa sta že odšli v večni dom k nebeškemu Ženinu. Ostanimo povezani v molitvi in skupaj prosimo za Cerkev, za mir, za našo domovino, za duhovne poklice, za vse stiskane in trpeče ... in da nam usmiljeni Gospod – po Mariji – »ohrani vero, dom in rod«.

Našo 40-letnico smo obeležili tudi na Klarinem dnevu mladih z naslovom »Ne bojte se! Zaupajte, jaz sem svet premagal!«, 16. in 17. februarja 2018 v Nazarjah. V skladu s prvotno zamislijo Klarinega dneva, ki naj bi povezal med seboj Frančiškove redove, so se nam pridružili bratje in sestre iz prvega in tretjega reda ter Frančiškova mladina.

V petek zvečer je polna govorilnica mladih z nekaj starejšimi z zanimanjem prisluhnila kapucinu br. Jaru, ki je govoril o strahovih in kako jih premagamo, nato

pa še pričevanju opatinje s. M. Katarine o prihodu s. klaris v Slovenijo. Kako sta se odločili za sestre klarise, sta pričevali še s. M. Pavla in s. M. Agneza. Številni so se nam pridružili tudi pri večerni molitvi ob izpostavljenem Najsvetejšem in pri nočni molitvi matutina.

V soboto dopoldne nas je prof. dr. Anton Štrukelj navduševal za Jezusa Kristusa kot absolutnega Gospodarja zgodovine, ki je začetek in konec vsega, smisel in cilj našega bivanja. Nato pa smo s s. M. Katarino premišljevali o drznosti svetnikov, ki so bili ljudje kot mi, imeli pa so pogum, da so popolnoma odgovorili na Božji klic in ljubeče izpolnili Njegovo voljo. Vsi smo poklicani k svetosti, moč za vsakodnevni trud in pogum pa dobimo v evharistiji in pri Mariji. Srečanje smo sklenili ob Gospodovem oltarju. Somaševanje je vodil celjski škof dr. Stanislav Lipovšek.

Zahvalna sv. maša bo na praznik sv. Klare, 11. avgusta 2018 – v Nazarjah ob 10. uri in v Turnišču ob 17. uri. Prav lepo vas vabimo, da se Gospodu vsi skupaj zahvalimo za 40 let obnovljene karizme sv. Klare v naši domovini in za vse milosti, ki nam jih vsak dan deli.

Sestre klarise

Utrinek s Klarinega dne mladih 2018

V drugi dan smo vstopili z jutranjimi hvalnicami in molitvami v kapeli sester klaris. Ko smo Bogu predali vso hvalo in ga prosili po skupnih in osebnih namenih, so nas sestre povabile na skrbno pripravljen in okusen zajtrk v jedilnico za goste. Po duhovni hrani se je tudi telesna zelo prilegla. Sledil je dopoldanski del, ki smo ga nadaljevali kar v istem prostoru. Tu namreč sestre sprejemajo večje skupine. Pridružila se nam je še ena skupina mladih in tako smo do konca napolnili ves prostor. V sosednjem, ločenem in za obiskovalce nedostopnem prostoru, so bile z nami seveda sestre klarise. Čeprav smo bili tako fizično ločeni, smo bili v Duhu močno povezani v eno samo občestvo.

Za uvod nas je pozdravil in z molitvijo predal Bogu celjski škof msgr. dr. Stanislav Lipovšek, nato pa nas je dr. Anton Štrukelj popeljal v premišljevanje o Jezusu Kristusu kot absolutnemu gospodarju zgodovine. Svoje razmišljanje je aktualiziral z današnjim življenjem. Kje ljudje iščemo smisel življenja, sveta, narave zgodovine, rešitev za naše stiske? Na različnih koncih, krajih, pri različnih ljudeh, filozofijah.

Vendar kristjani vemo, da je rešitev samo v Jezusu Kristusu. Jagnje, ki odpre knjigo svetovne zgodovine. Kristus je središče svetovne zgodovine in srce sveta. Osebnost razodeta Ljubezen. Polnost. Navzoča prihodnost. Jezus Kristus je edina prava pot. Ljudje, ki so jo zapustili, so se znašli v stiskah, kar so potrdile sestre klarise, h katerim jih prihaja veliko. Sestre seveda molijo zanje in so jim vedno na voljo za osebni pogovor. Potrebna pa je osebna odločitev, da se obrnemo in stopimo nazaj na edino pravo pot v življenju. Gospod škof nas je ob tem tudi spodbudil k molitvi za nove duhovne poklice in k odločnosti pri opogumljanju in odkritem pogovoru z mladimi, ki čutijo v sebi ta klic. Jezus nas opogumlja naj se ne bojimo, naj zaupamo, ker On je svet premagal, naj molimo. Sestre klarise to poslanstvo v polnosti živijo in vabijo vse mlade, naj se opogumijo in sprejmejo pravo odločitev v življenju. S prošnjo v molitvi in Jezus nam bo pokazal pravo pot. Ali je to pot zakonskega življenja ali redovniškega ali pa laiškega v tem svetu. Morda bo to klic v Frančiškov svetni red, katerega nam je malo predstavil brat Metod Trajbarič OFS. Gospod bo dal odgovor v globini našega srca. Na koncu smo obiskovalci imeli možnost, da se osebno pogovorimo s sestrami. Sobotni dan je minil v resnično ljubečem in spodbudnem vzdušju. Sestre so obljubile svojo podporo v molitvi še naprej. Podpirajmo jih tudi mi. Molimo drug za drugega. Z globoko hvaležnostjo za vse dragocene trenutke smo počasi odhajali domov.

Manca Hrovat

Sonce sije tudi, ko je skrito za oblaki

Pogovor s Špelo Pahor, prostovoljko, ki je okrogel mesec dni preživel v Etiopiji

Želim si tudi, da bi vsak izmed nas začutil, da sonce vedno sije, tudi če se skriva za oblaki. In da ne bi bili več tako brezbrizni in razvajeni, kot smo,« razmišlja Špela Pahor, bibliotekarka in etnologinja/kulturna antropologinja, ki je od 10. decembra 2017 do 9. januarja 2018 preživel v Etiopiji. Tja se je podala v vlogi prostovoljke za pomoč v sirotišnici v kraju Kobo.

Od kod ideja, da se podate v Etiopijo? Zagotovo ste imeli jasen cilj pred seboj ...

Že dolgo sem si želela v misijone v Afriko. Poleti sem se javila na oglas v Družini, ki je vabil k prostovoljnemu delu v Etiopiji. Torej nisem odšla kot turistka.

Kje vse ste bili in pri kom?

Bila sem pravzaprav samo v dveh krajih, osem dni v Adis Abebi in tri tedne kraju Kobo, na severu Etiopije. Obakrat sem živela pri sestrah uršulinkah. Sestre v Adis Abebi so mi kar dobro razkazale mesto. Tudi Kobo in okolico sem si ogledala.

Na licu mesta ste na lastni koži okusili, kaj pomeni živeti resnično skromno. Zelo skromno. Ker, kolikor vas poznam, vi tudi sicer tu, sredi nadvse potrošniške družbe živite skromno ...

Žal sem tudi jaz hudo zapadla potrošništvu. Naša mama je vedno govorila, da ne živimo dovolj skromno. In zavijala z očmi, ko pri polni omari oblek nisem vedela, kaj obleči. A že da se tega zaveš, je nekaj vredno, ali ne? Res pa je, da večino stvari podarim naprej. No, pri sestrah v Adis Abebi sem videla, kaj pomeni, če zmanjka elektrike večkrat na dan ali ko se pokvari vodna črpalka in se ne moreš umiti, kaj šele oprhati. Vse redovne sestre sicer imajo tudi zaobljubo revščine (poleg čistosti in pokorščine), tako da razen nekaj oblek nimajo ničesar svojega. Tudi tiste, ki delajo zunaj hiše, ves zaslužek dajo v skupnost. Sicer pa se mi zdi, da smo mi vrednost osebe zamenjali za vrednost stvari. Tako že otrokom, ko jih natepemo zaradi razbite vaze, damo vedeti, da je vaza pomembnejša od njih. In čiste hlače so več vredne kot to, da se otroci igrajo in raziskujejo svet, pa tudi če kdaj padejo in se umažejo. Navadni ljudje v Etiopiji pa res živijo skromno. Navajeni so delati že od otroštva dalje. Vedo tudi, kaj je praznik, in se za praznike res lepo oblečejo in praznujejo s pesmijo in plesom.

Kakšni so bili vaši pogledi na domačino, preden ste se podali mednje, in

kakšni so vaši vtisi zdaj, ko ste se nekaj časa srečevali z njimi?

Pravzaprav ne o Etiopiji ne o njenih prebivalcih nisem vedela kaj dosti. Na Youtubeu sem videla več etnoloških in antropoloških dokumentarnih filmov o življenju plemenskih skupnosti v dolini reke Omo, o Afarih z obrobja puščave Danakil, ogledala sem si tudi filme, ki jih je v Etiopiji posnel pater Jože Andolšek s sodelavci. V Ljubljani sem spoznala študentko iz Etiopije in študenta iz Eritreje. Oba sta bila prijazna, bolj zadržana, spoštljiva, bistra, nadarjena in zelo dobra po duši. Vedela sem za vojno med Etiopijo in Eritrejo, za sušo in lakoto v osemdesetih letih, v kateri je umrlo nekaj milijonov ljudi. V Adis Abebi sem bila pretresena ob pogledu na otroke, starce in invalide, ki beračijo in tudi spijo na ulicah. Drugače pa se mi zdi, da so to topli in prijazni ljudje, zelo gostoljubni, umirjeni, zelo so ponosni na svojo državo, radi pojejo in se veselijo, se družijo, plešejo. Dobri prijatelji ali prijateljice hodijo kdaj tudi objeti po ulici, pri obrokih pa včasih vidiš, kako hranijo drug drugega, jedo namreč s prsti. Ob branju literature sem spoznala, da ima Etiopija razgibano zgodovino, bogato kulturo, pestrost jezikov in etničnih skupin, številne legende in ljudske pri-

povedke. Raznolika je tudi pokrajina, od gora in ravnin do dolin in puščave v Danakilski depresiji. Tudi način življenja se razlikuje. Nekatera plemena, ki živijo povezana z naravo kot pred tisočletji, so od sodobnega sveta sprejela samo kalašnikovke.

Večino časa ste preživeli v pomoči otrokom v sirotišnici. Kaj ste delali, čemu ste posvečali največ pozornosti? Je tamkajšnja ustanova primerljiva z evropskimi?

Iz Adis Abebe sem nato odšla z letalom v Mekelle in po treh urah vožnje po razdrapani cesti, ob kateri srečuješ otroke, ki gredo v šolo, pastirje, kamele, koze, govedo, osle in konje, prispela v Kobo. Tam sestre uršulinke vodijo majhno bolnišnico, vrtec in sirotišnico. Življenje v Kobo je bolj umirjeno, tiho, preprosto in počasno kot v glavnem mestu. Večina prebivalcev se ukvarja s kmetijstvom in živinorejo. Moški so oblečeni kot kaki pastirji iz svetopisemskih časov, čez ramena nosijo palice, na katerih počivajo njihove roke. Vsa kmečka dela še opravljajo ročno. Pa tudi vsa gradnja še poteka brez strojev. Hiške ob cesti so majhne in zidane, ob stranskih makadamskih ulicah pa so narejene iz lesenih palic in ometane s slamo in glino. Drugače pa mi ni znano, da bi v Evropi še obstajale sirotišnice. Sestre v Kobo živijo še bolj skromno od tistih v prestolnici, a je tudi vzdušje med njimi veliko bolj družinsko. Umivajo se

na primer z mrzlo vodo, perilo perejo na roke, tudi v mrzli vodi, le bolnišnica ima pralni stroj za pranje posteljnine in uniform. V sirotišnici je trenutno 34 deklet, najmlajša je stara tri leta. Tam ostanejo, dokler ne končajo srednje šole, a tudi še potem ohranjajo tesne stike z redovnimi sestrami. Vzroki, zakaj ostanejo sirote, so različni. Lahko mama umre na porodu ali starši umrejo zaradi bolezni ali so se tam znašle zaradi nasilja v družini, ločitve staršev, nekaj mam je bilo mladoletnih ali so bile posiljene in oče ni priznal očetovstva, ena od mam je duševno zbolela zaradi vojnih travm, nekateri starši pa so tako revni, da ne morejo poskrbeti za otroke. S punčkami smo se igrale, risale, pele, naučile so me nekaj amharskih besed, skupaj smo praznovala kar dva božiča, najprej katoliškega in potem v januarju še pravoslavnega. Pomagala sem tudi v vrtcu, risala sem plakate, ki jih bodo uporabili pri urah angleščine, naredila okraske za božično drevesce, jaslice in tako naprej. Brisala sem nosove in ritke, oprala kak kos oblačila, strigla nohte. Kako so se deklice veselile, ko sem jim v škafo natočila toplo vodo in dodala malo šampona, one pa so namakale noge!

Kako so vas sprejele sestre, kako otroci?

V Kobo sem se res čutila sprejeto, kot v družini. S sestrami smo skupaj pojedle zajtrk, kosilo in večerjo. Seveda te opazujejo, na primer kako ješ, kako se rokuješ, saj so njihove navade drugačne od naših. Oni jedo z rokami, pozdravijo se z dotikom ramen, če nekoga ne poznajo, sramežljivo gledajo v tla. Punčke pa so najprej zadržane, ko pa te bolje spoznajo, postanejo zaupljive, radovedne, vesele in živahne. Rade se te dotikajo, objemajo, poljubljajo, te tipajo po laseh in delajo frizure. Zelo

me je ganilo, ko so si ogledovale mojo majhno in skromno sobico, kjer ni bilo nič drugega kot postelja in omara. Zdela se jim je zelo lepa in razkošna, posebno ker sta bila v stranišču tudi prha in bojler. A one spijo vse v eni sobi in na pogradih, stranišča in kopalnice so skupna za vse, umivajo se z mrzlo vodo, perilo perejo na roke. Tudi jedilnica in učilnica sta skupni. Nekaj zasebnosti najdejo le, če se umaknejo pod kako drevo ali v kak kotiček za hišo ali na dvorišču. A rade se igrajo in se družijo, posebno mlajše. Zvečer pa primejo v roke boben ali kar koli pač spominja nanj, tudi odpadlo pločevinko ali plastično vedro, pojejo in plešejo. Veliko tudi molijo. Vse gredo že ob šestih zjutraj v cerkev k maši, ob šestih zvečer pa se tam zberejo pri molitvi. Pridružijo se jim tudi dečki iz sirotišnice, ki jo čisto blizu sester vodijo patri kapucini. Molijo tudi pred obroki in pred spanjem.

Otrokom ste gotovo prinesli darila. Zanima me, kaj ste jim poklonili in zakaj.

S seboj sem imela poln kovček barvic, flomastrov, risalnih listov, kolaž in krep papirja, otroških škarjic, šilčkov, svinčnikov, lepilo. Čopiče mi je podaril Mihajlo Lišanin, za kar sem mu zelo hvaležna. Drugače pa sem tam pustila skoraj vse, kar sem imela s seboj. Ko so se bližali božični prazniki, te Etiopijci praznujejo 7. januarja, pa sem sestro Bisirat prosila za ostanke blaga, sukanec in šivanko ter sem mlajšim deklicam sešila punčke, iz velikega kosa skaja pa kar nekaj manjših torbic. Ko sem prišla domov, sem za manjše kupila oblačila, za večje pa spraznila svoje omare. Dodala sem še poletno obutev, zvezke, nekaj knjig, barvice, flomastre, platnene vreče, torbe in podobno. Oba kovčka sem nato zaupala patru Jožetu Andolšku, ki je 9. februarja skupaj z dvema snemalcema in arhitektom odpotoval v Etiopijo.

Čeprav nimate lastnih otrok, jih imate kar nekaj, za katere zgledno

skrbite, saj ste jih posvojili na daljavo. Od kdaj že ste »nadomestna mati« in kako je videti takšno starševstvo? Kako ga doživljate vi?

Temu se reče botrstvo na daljavo. Botta sem že kar dolgo, več kot dvajset let. Začelo se je, ko sem na eni od italijanskih radijskih postaj poslušala nekega podjetnika, ki je navdušeno pripovedoval, kako je posvojil dvesto otrok. Zdelo se mi je, da prav vidim, kako se mu od veselja svetijo oči. Takrat sem si rekla, da lahko jaz posvojim vsaj enega. Doslej sem na daljavo pomagala vsaj dvajsetim otrokom, zdaj so nekateri že poročeni in imajo tudi oni svoje otroke. Trenutno imam sedem otrok v Indiji in dva v Nigeriji. In obljubila sem si, da bom pomagala tudi tistim v Kobu. Že z majhno vsoto denarja lahko namreč njim zelo veliko pomagamo, celo rešimo življenje! Možnosti za botrstvo na daljavo je v Sloveniji kar nekaj, tudi preko laičnih društev.

Se boste še kdaj v vlogi prostovoljke podali v Etiopijo?

Vsak dan mislim na tiste deklice. In tudi sestre so mi rekle, da sem vedno dobrodošla in naj se kmalu vrnem.

Kako je ta izkušnja vplivala na vas?

Hm, to, kar se dogaja v srcu in duši, je z besedami težko opisati. Drugače pa se mi je zdelo škoda, da se tudi v Etiopiji, ki je bila tisočletja izolirana in je zato posebna in samosvoja, pozna vpliv globalizacije in zahodnega sveta. Tako je na primer jezero Tana, kjer izvira Modri Nil, napadla vodna hijacinta iz Braziliije. Razširila se je po vsej ogromni površini in zaradi nje se je globina jezera izrazito zmanjšala. Posledice so lahko katastrofalne. To je združilo krajevne prebivalce in tudi njihove bolj oddaljene sosede v skupni čistilni akciji. Povsod je tudi polno plastičnih odpadkov. Za suše in lakote so krive podnebne spremembe, ki jih povzroča naš zahodni način življenja. Nima pomena, da si zatiskamo oči in obračamo tem ljudem hrbet. Slej ko prej se nam lahko zgodi isto.

Kaj pa vaša okolica in najbližji? Kako so sprejeli vašo odločitev, da mnogi cel mesec niso vedeli, kje ste in zakaj ste se tako odločili?

Tisti, ki so vedeli, so se resnično veselili z menoj. Celo pot sem čutila, da mislijo name in mi želijo dobro. Prijateljica muslimanka je vsak dan šla v cerkev sv. Roka v Piranu in je molila zame. Ko sem ji povedala, kam grem, je skoraj jokala od sreče. Rekla je, da bi takoj šla zraven, če bi bila zdrava. In čeprav je revna, je hotela podariti sinov računalnik, ki ga je odplačevala nekaj let. Spodbuja me, naj naredim kakšno dobrodelno akcijo, in je tudi sama pripravljena zbirati sredstva za sirote v Etiopiji. Še veliko ljudi je molilo zame. Vsem sem zelo hvaležna. Za pomoč (in objavo potopisnih člankov) bi se rada zahvalila Juriju Paljku, uredniku zamejskega časopisa Novi glas, patru Jožetu Andolšku, ki mi je odprl pot v

Etiopijo, piranskemu župniku Zorku Bajcu in vsem drugim dobrotnikom in prijateljem.

Zaupajte nam še kakšno misel, povezano z doživetji v Etiopiji, ki vas zdaj navdihuje tu.

Ko sem šla na pot, je pri nas snežilo. Iz letala pa smo opazovali sonce nad oblaki. Ko sem gledala na čudovite pokrajine pod nami, sem se spraševala, kdo hoče uničiti to prelepo zemljo. Najbrž je to pohlep. V Adis Abebi sem na umazanem pločniku opazovala brezdomne otroke, kako si delijo zadnji košček kruha. Če se hočemo znebiti predsodkov, se moramo približati ljudem in jih spoznati. Vera ima v življenju Etiopijcev velik pomen. V Adis Abebi in v Kobu lahko vidiš v eni ulici mošeje, koptske in katoliške cerkve. In ko vidiš sestre, ki so svoje življenje posvetile Bogu in skrbijo za te sirote kot mame, ne moreš nikoli več reči, da je Cerkev le institucija in koliko slabega je naredila. Želim si tudi, da bi vsak izmed nas začutil, da sonce vedno sije, tudi če se skriva za oblaki. In da ne bi bili več tako brezbrizni in razvajeni, kot smo.

Pogovarjala se je
Kristina Menih

Javier Garrido

Rožice sv. Frančiška

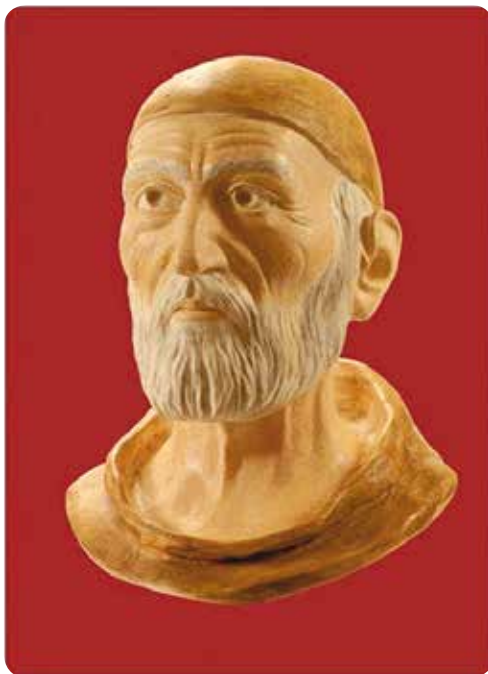
na novo prebrane in premišljene (38)

XXXVIII.

Kako je sveti Frančišek spoznal v duhu, da je brat Elija pogubljen in da bo umrl izven reda. Zato je na njegovo priprošnjo prosil Kristusa zanj in bil je uslišan.

Ko sta nekaj sveti Frančišek in brat Elija živela skupno v samostanski družini, je Bog razodel svetemu Frančišku, da je brat Elija pogubljen, da se bo izneveril redu in tudi zunaj reda umrl. Zaradi tega ga sveti Frančišek ni več maral, ni več z njim govoril in ne občeval. In če se je kdaj primerilo, da mu je brat Elija prišel naproti, se mu je izognil in šel na drugo stran, da ga ne bi srečal. Brat Elija je pričel to opazovati in razumeti, da ga sveti Frančišek ne mara več. Da bi zvedel vzrok, se je nekega dne približal svetemu Frančišku, da bi z njim govoril; a ker se mu je ta hotel umakniti, ga brat Elija vljudno zadrži in obzirno prosi, naj mu pove vzrok, zakaj se tako izogiblje njegove družbe in vsakega razgovora z njim. In sveti Frančišek mu odgovori: "Vzrok je tale: Bog mi je razodel, da se boš zaradi svojih pregreh izneveril redu in umrl zunaj njega; odkril mi je tudi, da si pogubljen."

Ko brat Elija to sliši, odgovori takole: "Častiti moj oče, iz ljubezni do Jezusa Kristusa te prosim, nikar se me zato ne izogibaj in ne zavrzi me! Poišči in sprejmi po Kristusovem zgledu kot dobri pastir ovčico, ki se bo pogubila, če ji ti ne pomoreš. Prosi Boga zame, naj, če je le mogoče, prekliče sklep moje pogube, zakaj pisano je, da Bog spremeni sodbo,

če se grešnik poboljša. Imam pa tako zaupanje v tvojo molitev, da bi čutil nekaj utehe, tudi če bi bil na dnu pekla, a bi ti zame prosil Boga. Zato te še enkrat prosim, priporoči mene grešnika Bogu, ki je prišel, da odreši grešnike, naj me sprejme v svojem usmiljenju."

Vse to je govoril brat Elija z veliko vdanostjo in s solzami, a sveti Frančišek mu je obljubil, da bo kot usmiljen oče prosil zanj Boga. In tako je tudi storil.

In ko je goreče molil zanj, mu je bilo razodeto, da je Bog uslišal njegovo prošnjo in preklical ta sklep pogube: duša brat Elija ne bo zavržena, a gotovo bo izstopil iz reda in umrl zunaj njega. Tako se je tudi zgodilo.

Ko se je namreč sicilijanski kralj Friderik uprl Cerkvi, ga je papež izobčil in z njim vse, ki so mu pomagali z dejanji ali z nasvetom. Tem se je bil brat Elija, ki so ga imeli za najmodrejšega moža na

svetu, na kraljev poziv pridružil in postal upornik Cerkve in odpadnik reda. Zato ga je papež izobčil in se mu je odvzela obleka svetega Frančiška.

Zgodilo se je, da je med izobčenjem nevarno zbolel. Ko je o tem slišal njegov lastni brat, ki je kot laik ostal v redu in živel lepo in pošteno, ga je šel obiskat in mu med drugim dejal: "Brat moj dragi, hudo mi je, da si izobčen, da živiš zunaj reda in da tako umiraš! Če bi le poznal pot ali način, po katerem bi te mogel potegniti iz te nevarnosti, rad storim zate vse." Brat Elija mu odgovori: "Brat moj! Druge poti ne vidim kakor to, da greš k papežu in ga prosiš, naj me iz ljubezni do Boga in njegovega služabnika svetega Frančiška, po čigar naukih sem bil svet zapustil, reši izobčenja in vrne redovno obleko." Pa mu reče brat, da se rad potrudi za njegovo zveličanje.

Poslovil se je, šel in se vrgel k nogam svetega očeta. Ponižno ga je prosil, naj iz ljubezni do Kristusa in njegovega služabnika svetega Frančiška brata pomilosti. In kakor je bilo Bogu všeč, mu je papež dovolil, da se vrne in če brata Elijo še najde pri življenju, naj ga v njegovem imenu odveže izobčenja in mu vrne redovno obleko.

Ves vesel se je vrnil k bratu Eliju in ga našel živega, a v zadnjih zdihljajih, in ga je odvezal izobčenja. Ko mu je nadeval habit, se je brat Elija ločil od tega življenja in duša mu je bila rešena po zasluženju svetega Frančiška in zaradi njegovih prošenj, v katere je imel tako veliko zaupanje.

V hvalo Jezusu Kristusu in ubožcu Frančišku. Amen.

Se nadaljuje.

Posodobljeni prevod Alojzija Resa
pregledal in odmeve prevedel
br. Miran Špelič.

38. premišljevanje

Pistranskost Rožic (ki se pojavi tudi pri drugih temah) je tukaj ublažena. Povzročitelja vsega hudega v redu ima sveti Frančišek rad in poskrbi za njegovo odrešenje.

Te nedoslednosti rešijo marsikatero grobo dvoumnost v tej knjigi.

Srednjeveški svet je tak, da v njem ne ločujejo najbolje med odločitvami cerkvene avtoritete in božjimi odločitvami.

Svet vere je tak, da v njem priprošnja doseže božje srce in spremeni njegove odločitve.

Srednjeveški svet je tak, da se sprašuje o vnaprejšnji določitvi in ve, da ima Milost zadnjo besedo.

Svet vere je tak, da si ne prisvoja vedenja o božji svobodi in vedno zaupa v njegovo ljubezen.

Srednjeveški svet je tak, da se opira na posredništvo svetnikov, kadar se izkažeta božja oblast in presežnost za nedosegljivi.

Svet vere je tak, da je posredovanje svetnikov izraz božjega učlovečenja.

Srednjeveški svet je tak, da zapustitev reda pomeni znamenje pogubljenja.

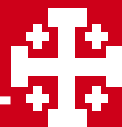
Svet vere je tak, da je Bog večji od sleherne institucionalne pristojnosti.

Vsako ponovno prebiranje izročila zahteva od nas, da ločimo med kulturnimi predstavami in čustvenimi predznavami besedila na eni strani in med njegovo duhovno navdihnjenostjo na drugi.

Pregledal in odmeve prevedel
br. Miran Špelič.
Se nadaljuje.

Pregled kolesarskih romanj Društva prijateljev Svete dežele (DPSD) v preteklih dvajsetih letih

Društvo prijateljev Svete dežele (v nadaljevanju DPSD) je bilo ustanovljeno 20. 1. 1996 v Ljubljani na pobudo p. Petra Lavriha OFM, ki že od leta 1988 vodi Komisariat za Sveto deželo v Sloveniji. Namen Društva je spoznavanje bibličnih krajev, proučevanje bibličnih dežel, organiziranje potovanj in materialna pomoč svetiščem v Sveti deželi.

Na ustanovnem zboru je bilo prisotnih 13 članov, za predsednika so izvolili p. Petra Lavriha, ki vodi društvo ob pomoči tajništva, upravnega odbora, nadzornega odbora in disciplinske komisije.

Že v letu ustanovitve so romali na Irsko, na Bavarsko in v Švico. Zaradi izbire privlačnih krajev, sproščenega vodenja in obiskov kulturnih dogodkov v tujini se je članstvo hitro večalo. Na občnih zbore se je zbralo tudi za štiri avtobuse članov. Vsako leto je raslo zanimanje za obisk Svete dežele, ki jo predsednik p. Peter pozna kot lastni žep. V kratkem bo v svoj notes zapisal 170. obisk Jeruzalema in domovine našega Odrešenika. S sodelavci duhovniki zna potešiti potovalno radovednost, romarsko občutje in duhovno potrebo. Za boljšo pripravo je za romanje izdal Vodnik Svete dežele.

Leta 1998 se je zbralo nekaj kolesarskih navdušencev, ki so sledili patrovi organizacijski žilici in njegovi prepričevalni romarski spodbudi. Tako smo

Leto	Romarska pot	dni	romarjev	prevoženi km
1998	Lurd (Francija) – Santiago de Compostela (Španija)	13	14	840
1999	Romanja brez koles			
2000	Romanja brez koles			
2001	Romanja brez koles			
2002	Romanja brez koles			
2003	Romanja brez koles			
2004	Bilbao – Santiago de Compostela (Španija)	10	21	670
2005	Arles – Lurd (Francija)	11	11	650
2006	Romanja brez koles			
2007	Vilna (Litva) – Gora križev – Riga (Latvija)	9	19	480
2008	Ob Donavi od Požarevca (Srbija) do Črnega morja (Bolgarija)	13	13	573
2009	Via Egnatia od Podgorice (Črna Gora), Skadra (Albanija) do Soluna (Grčija)	13	14	570
2010	Po stopinjah apostola Pavla od Soluna (Grčija) do Troje, Baldirme in Istanbula (Turčija)	14	17	861
2011	Lurd (Francija) – Santiago de Compostela (Španija)	16	12	914
2012	Ob Donavi od izvira (Nemčija) do Esztergoma (Madžarska)	12	13	1.241
2013	Assisi, po stopinjah sv. Frančiška Asiškega (Italija)	8	16	330
2014	Kelmoraj – Köln am Rhein (Nemčija)	9	16	704
2015	Tours – ob reki Loari po poti sv. Martina (Francija)	10	11	560
2016	Po romantični cesti (Nemčija)		13	
2017	Fatima (Portugalska) – Santiago de Compostela (Španija)	11	17	620

se odpravili na številna kolesarska romanja. Po evropskih klancih navzgor in navzdol smo hiteli našim romarskim ciljem naproti. Vedno z njegovo duhovno podporo in s pomočjo talenta udeležencev, ki so pripravljali okrepčila, spremljali z vozilom, iskali prenočišča in nas pripeljali do cilja.

Zapisani spomini so nastali ob 20. obletnici kolesarskih romanj z DPSD (1998–2018). Pripravili so jih p. Peter Lavrih, Marjan Bajt in Anton Bogataj ob pomoči udeležencev. Nekateri so bili že objavljeni v reviji Frančišek. Duhovni vodja romanj je bil vedno p. Peter Lavrih OFM, predsednik društva. Njegovemu prizadevanju gre glavna zahvala za sponzorske darove in pomoč. Najbolj dragocena je vedno velikodušnost podjetja Adria iz Novega mesta, ki nam posoja spremljevalno vozilo. Številni drugi dobrotniki nam podarjajo manjše vsote denarja, hrano, pijačo, osvežilne napitke, zdravila.

Spodaj je pregled dosedanjih poti, ki jih bomo za naše kolesarske romarje pripravili v širši natisnjeni obliki z opisom naših doživetij ter zgod in nezdod.

V ta kratek predstavitveni zapis sem vključil tudi nekaj misli zgoraj omenjenih soavtorjev. Takole je zapisal p. Peter:

»V pogovoru med kosilom v samostanski obednici na Viču v začetku junija 1998 mi je sobrat, oče Anton, rahlo bratsko »podložil« in sicer: »Včasih so romali v Santiago zelo težki grešniki, kako to, da tudi ti zdaj hočeš tja?« Kaj naj odgovorim sivoglavi sobratom,

ki imajo brazdo življenja zaorano vsaj na polovici? Kako naj utemeljim, da hočem skupaj z navdušenimi člani Društva prijateljev Svete dežele v kraj, ki bo kmalu slavil tisoč let romarskih žuljev in znoja in hrepenenja, pa tudi konca življenja na poti? Kakor se vzame. To in še mnogo več je zapisano v dolgi zgodovini romarjev v Santiago v Composteli. V odgovor mi prihaja zelo prav odločitev Sveta Evrope, da je to pač prva kulturna pot Evrope. Da bi se kar takole na hitro pridružil najhujšim grešnikom po bratskem namigu, mi ravno ne gre v kontekst. Sicer pa je Svet Evrope samo ponovno povedal tisto, kar je v osemstoletni zgodovini Santiaga že dejstvo. Santiago je uvrščen na tretje mesto pomembnih krščanskih svetišč: Jeruzalem – Rim – Santiago. In še Monte Gargano s sv. Mihaelom, nadangelom. No, pa naj bo: kulturna pot Evrope! Sicer pa: Anima humana, naturaliter christiana!«

Marjan Bajt se je navduševal nad lepoto stvarstva:

»En teden prijetnega druženja po Italiji (2013), duhovnih doživetij in kolesarskih poti je kar prehitro minil. Frančiškovo geslo »Mir in dobro« je prevevalo celo skupino, skromna prenočišča in obroki iz potujoče kuhinje so bila z njim v sozvočju. Razvade potrošniške družbe so ostale za nami, v ospredje pa je stopilo medsebojno razumevanje, delo za skupno dobro in pomoč bližnjemu. Frančiškovi kraji v katerih se še danes začuti njegovo sporočilo o uboštvu in preproščini, so se nas dotaknili bolj kot veliki samostani in bleščeče cerkve. Za srečo človek ne potrebuje bogastva in visokega položaja, pač pa zaupanje v Boga in ljubezen do bližnjega.«

»Letošnje kolesarsko romanje v Nemčiji (2016) po Romantični cesti je bilo res romantično. Ne le zaradi mest in krajev ter njihovih prebivalcev, ki dihaajo z izročilom zgodovine, pač pa zlasti zaradi našega dobrega počutja in vzdušja na poti. Po vrnitvi domov so se misli že usmerile proti naslednjemu letu in naslednjemu potovanju. Katero deželo bomo izbrali

za naš naslednji cilj? Veliko smo že videli in doživeli, pa bi radi še kaj. Dokler bo to dopuščalo zdravje in pri nekaterih tudi leta, ki se nabirajo. Želja in upanje ostaja, volja tudi. Naš cilj naj bo torej pot, kajti le po poti pridemo do cilja.«

Anton je bil prvič v Fatimi (2017):

»To je eno od svetišč, ki smo ga želeli obiskati in ga s pomočjo koles povezati s Santiagom v Galiciji. Fátima es un lugar de silencio. Marija je naročala leta 1917 trem otrokom: »Recen el rosario todos los dias; para alcanzar la paz.« Vsak dan molite rožni venec za mir na svetu.

Za našo daritveno mizo so se združili vsi dobri nameni, blagoslovila vsa prijateljstva, hvaležnost je zaplavala nad vsa dobra dela, ki smo jih bili deležni, v mislih smo bili z vsemi, ki jih imamo radi in ki imajo nas radi. To je bila naša molitev tega dne ob koncu poti na konec sveta. Slavje duše v utrujenem telesu. Ta noč mi je podarila spanec brez sanj in me nagradila z zadovoljstvom dobro opravljenega dela«.

Pripravil Anton Bogataj

Potopis

Na pot v nekdanji »Sovjetski Sojuz«

Ponedeljek, 8. januarja 2018

Sicer so mi viški patri rekli, da sem lahko za sekundo tudi doma. Vendar je mesec januar tako dolg mesec, menda najdaljši v letu, zato me angel potovanja vleče v nekdanjo Veliko Rusijo – »Sovjetski sojuz«. Kirgizistan in Kazahstan nameravam obiskati. Tam so naši slovenski misijonarji in videl bom nekaj novega, česar še nisem nikdar videl. Napovedi so zelo različne. Najprej si niti ne predstavljam ogromnih razdalj, še manj pa velikosti nekdanje ZSSR. Kljub mnogim osamosvojenim nekdanjim republikam, ki so danes nove države, nastale iz ZSSR, je današnja Rusija še vedno največja država na svetu. Pred osamosvojitvami je ZSSR štela 293 milijonov prebivalcev, danes je skoraj prepolovljena glede na prebivalstvo in šteje le 144,5 milijonov prebivalcev. In vendar je danes Rusija po površini še vedno največja država na svetu.

Ker so mi letalske milje na Turkish Airlines naklonjene, imam v rokah vozovnico iz Benetk do Biškeka, torej v Kirgizistan. Postanek v Istanbulu je nujen in prestopanje tudi. Nočna vožnja me bo zjutraj izkrcala v Biškeku in tam me bo čakal p. Janez Mihelčič DJ, ki tam misijonari. Kar sam se je ponudil, da me pride iskat na letališče zjutraj ob 6h in me odpelje v misijonsko središče.

Torek, 9. januarja 2018

In res, kot je bilo načrtovano, tako se je zgodilo. Nočno vožnjo sem na letalu težko prestajal. Nisem imel sreče kot ne-

kateri drugi, ki so se lahko raztegnili po praznih sedežih in lepo spali. Vožnje je bilo skoraj štiri ure in pol v Srednjo Azijo. Pristanek celo pol ure prej kot načrtovano. In p. Janez me je čakal, na letališče se je pripeljal s taksijem in skupaj smo se v temnem jutru odpeljali v mesto. Se mu je zdelo to bolj primerno, kot pa da bi jaz sam iskal taksije, ki tujce oskubejo z desetkratnikom. Biškek je že kar milijonsko mesto. Na tem prostoru je bila na Svilni cesti vedno tradicionalna karavanska postaja. Leta 1825 je na tem mestu kan iz Kokanda zgradil trdnjavo. Rusi so jo leta 1862 preuredili v vojaško utrdbo in jo poimenovali Pišpek. V mesto so naselili ruske kmete. Leta 1897 je imel Pišpek le 6.600 prebivalcev, ki so živeli v blatnih hišah. Po prihodu komunistov na oblast in ustanovitvi ZSSR je bila v njeni sestavi leta 1926 ustanovljena Kirgiška ASSR. Mesto Pišpek je postalo njeno glavno mesto. Preimenovali so ga v Frunze po sovjetskem generalu Mihailu Frunzeju, tesnem Leninovem sodelavcu, rojenem v tem mestu. General Frunze je igral ključno vlogo pri dogodkih v letih 1905 in 1917 in v ruski državljanski vojni v začetku leta 1920. Rusi so vzpostavili industrijo, zgradili tovarne, ukinili so nomadski način gospodarjenja in dotedanje nomade

naselili v mestih, kar se še danes vidi. Leta 1991 je po razpadu ZSSR postal Kirgizistan samostojna država. Frunze se je preimenoval v Biškeku in postal glavno mesto neodvisnega Kirgizistana. Večina Rusov se je izselila v Rusijo, tako da so danes večinsko prebivalstvo Kirgizi. Mesto leži na nadmorski višini okoli 800 m, v podnožju gorovja Ala-Too ali širše Tjanšana. V gorah 40 km južno od mesta je nacionalni park Ala-Arča. Skozi mesto teče reka Čuj. Podnebje je celinsko z malo padavinami. Mesto ima povprečno 322 sončnih dni na leto.

In v to okolje sva s p. Janezom vstopila ob 7h zjutraj, v blok v sedmo nadstropje, kjer živi jezuitska skupnost. Tu sta dva patra, p. Antonij, ki je apostolski administrator, in p. Janez, ki je tudi profesor za japonščino na univerzi v Biškeku. Ko mi je vse to pripovedoval, sem kar strmel. Ko sva se pred leti v poletnih mesecih srečevala na Brezjah, ko je kot Radovljčan prihajal maševat s svojim polbratom Francem Mihelčičem, ki je rektor Slovenika v Rimu, nisem zaradi njegove skromnosti še nič vedel o njegovem bogatem misijonskem in študijskem delu

na Japonskem in sedaj v Biškeku. Zajtrkovala sva zelje, kar je odlična jed. Potem pa kar peš po mestu, na univerzo, na dekanat, pričakoval je študente na izpit, vendar jih še ni bilo. Ta čas so tu izpiti. V popoldanskem delu, po kosilu (pater Janez je tudi odličen kuhar) sem zamujeni nočni spanec notri prinašal in kmalu je prišel čas za sv. mašo v farni cerkvi, ki je zunaj mestnega središča. Kar

štirje smo se podali k oltarju: p. Anton, apostolski administrator, župnik, ki je po rodu iz Poljske, in midva s p. Janezom: trije jezuiti in en frančiškan, v cerkvi pa so bile tri sestre frančiškanke in še neka gospa. Po maši je župnik skuhal krompir (kartoške) in bratski pogovor je nanesel na romanja. Ugotovitev: ne p. Janez ne p. Anton še nista bila v Sveti deželi. Lahko si mislite, kaj smo se dogovorili.

Sreda, 10. januarja 2018

Zarana, ko je bila še noč, sva s p. Janezom somaševala v hišni kapelici. Za danes je v načrtu obisk zgodovinskih znamenitosti. Počakava, da se naredi dan, in greva na pot. Možnosti je veliko, vendar je zaradi zime odhod v gorski svet nemogoč. Poleti bi lahko obiskala tudi Sulejmanovo sveto goro, ki vlada nad Fergansko dolino in tvori ozadje mestu Oš. Romarji goro obiskujejo od 10. stoletja dalje. Takrat naj bi se imenovala Takht-i-Suleyman (Sulejmanova krona), še kasneje pa Bara-Kukh (Lepa gora). Gora je bila za potnike na Svileni cesti kot svetišče. Njenih pet vrhov in pobočje vsebujejo številne starodavne

obredne jame s petrogli, ki predstavljajo ljudi in živali ali samo geometrijske oblike in naj bi nastali že v železni dobi. 17 cerkva je še vedno v uporabi, mnoge so v ruševinah. Razpršene so okrog gorskih vrhov in povezane s pešpotmi. Češčenje gore je mešanica predislamskega in islamskega prepričanja. Kraj je najpopolnejši primer svete gore na območju Srednje Azije in jo častijo že več tisočletij.

Da bi dosegli boljšo povezanost Kirgizistana z Evropo in drugimi azijskimi državami, so leta 1993 oblikovali projekt imenovan »Nova svilna cesta«, ki obsega izgradnjo ceste in železnice in je že v gradnji. V EU se ta prometni koridor imenuje TRACECCA (Transport Corridor Europe-Caucasus-Central Asia – transportni koridor Evropa-Kavkaz-Srednja Azija).

Cilj dneva je obisk zgodovinskih izkopanin mesta Burana. Stolp Burana je velik minaret v Čujski dolini na severu Kirgizistana, 80 km vzhodno od Biškeka, v bližini mesta Tokmok. Stolp in nagrobniki ter zemljanke so ostanki starega mesta Balasaguna, ki so ga osnovala karahanidska plemena koncem 9. stoletja. V stolpu so tudi strme stopnice, po katerih se obiskovalci lahko vzpenjo na vrh 25 m visokega stolpa. Zadnji velik potres v 15. stoletju je uničil zgornjo polovico stolpa, ki je bil visok kar 45 m. Po letu 1970 so izvajali izkopavanja in s tem rešili zgodovinske ostanke pred popolnim uničenjem.

V muzeju, kjer so shranjene izkopane dragocenosti, najdemo tudi zapise in

kamne, ki segajo v krščansko dobo, v čas nestorijanstva.

Nestorijanstvo je teološki nauk, da ima Jezus dve osebi: Jezus-človek ter Jezus-Božji sin in utelešenje Božje besede. Nauk se imenuje po carigraskem patriarhu Nestoriju. Na Efeškem koncilu leta 431 so nestorijanstvo razglasili za herezijo. Nestorijev nauk se je potem obdržal samo v Asirski cerkvi, pa še tam je doživel popravke.

Ko je bil Nestorij carigraski patriarh, je nasprotoval uporabi naziva Marija Božja mati (grško Θεοτόκος [Teotokos] = Božja porodnica) in je namesto tega uporabljal izraz Odrešenikova mati (grško Χριστοτόκος [Hristotokos]). Zdelo se mu je namreč, da je bistvo Božje eksistence, da je večna – Bog ni nekoč nastal oziroma se rodil. Po njegovem prepričanju je Marija rodila samo Jezusa-človeka, ne pa Jezusa-Boga. Prav tako je učil tudi, da je na križu umrl samo Jezus-človek, ne pa Jezus-Bog.

Efeški koncil je zavrnil Nestorijeve poglede, vendar pa ni dal dokončnega odgovora na vprašanje, kako je z Jezusovo dvojno osebnostjo. Zato je kmalu sledil Kalcedonski koncil, ki je dokončno

razrešil problem Jezusa kot človeka in Boga hkrati s formulacijo, da ima Jezus eno osebnost in dve naravi, Božjo in človeško.

Kmalu po Efeškem koncilu se je začelo preganjanje nestorijanstva po vsem krščanskem svetu razen v Asirski cerkvi, ki je sprejela Nestorijev nauk in tudi nudila zatočišče Nestorijevim privržencem. Zato se je Asirske cerkve oprijel vzdevek Nestorijanska cerkev. Ta vzdevek ponekod uporabljajo še v današnjem času, čeprav se je uradni nauk te cerkve že precej oddaljil od prvotnih Nestorijevih pojmovanj.

Tako je pravoslavna tradicija ohranila tudi domnevo, da naj bi tu misijonaril apostol Tomaž na poti v Indijo in tudi apostol Matej. Kaj več od teh domnev ni moč dokazati.

Za pot sva izbrala taksi, ki je tudi edina možna varianta. Z različnimi »mašrutkami« v kombinaciji s posameznimi kraji bi potrebovala dva dni. Tako pa je taksi računal le 2.500 somov (30 €) za 4 ure potovanja.

Četrtek, 11. januarja 2018

Po somaševanju v hišni kapelici je na vrsti ogled mesta in tržnice. Čeprav nimam namena nakupovati, bo verjetno zanimivo. In res je bilo. Sicer je pravi zimski dan, sneg še naletava, vendar živost mesta ne pojenja. Vse deluje, tržnica pa sploh. Založenost in živopisnost blaga, ki ga še v življenju nisem videl ali pa že dolgo ne. Tako sva s p. Janezom prekrižarila le desetino tržnih površin, pa je bilo dopoldne že mimo. In pravi, da je kar nekaj tako velikih tržnic v mestu. Popoldne pa je na vrsti še muzej, da se seznanim z zgodovino dežele. Ob vstopu v razmeroma novejšo zgradbo povedo, da je remont. Torej ne bo nič.

Sledil je še rekreativni del popoldneva. To je iskanje nekih zdravil v lekarnah. V mestu je namreč ogromno lekarn. Vstopila sva v 19 lekarn in v deveti in devetnajsti sva našla potrebno zdravilo. Pač, tako je.

Po večerji se je vrnil tudi apostolski administrator p. Antonij. Proslavili smo moje slovo z odličnim konjakom, ki mu ga je za božič prinesel pravoslavni tajnik od svojega škofa. Poročal je o vedno novih pritiskih države v zvezi z delovanjem Cerkve. Vsi predstavniki verskih skupnosti so v naslednjem tednu povabljeni na sprejem, kjer bodo seznanjeni tudi z zakonodajo, ki veleva hraniti vso elektronsko pošto za tri leta in za to tudi plačati ustreznega serviserja. To razume kot šikaniranje v slogu Rusije, ki je v zadnjem času določila vse tuje predstavnike za vohune. Zadeve se vračajo v neki čas, za katerega smo mislili, da je že zdavnaj minil.

Druga stvar je pritisk muslimanov. Ob jezeru Isik-Kol so jezuiti dobili v dar majhno dačo. S povečanjem so uredili večjo hišo za počitnice revnih

otrok in mladine. Obenem so ustanovili nekakšno društvo smislu kulture in dobrote. Karitasa v našem pomenu besede še nimajo, zato so ubrali takšno pot. Kar nekaj let ustanova že deluje. In ko je videl lokalni imam, da je tako, je zapretil patru: »Če se eden mojih spreobrne k

vam, vam zažgem celo hišo!« Jasna grožnja, ki se lahko uresniči.

Ob vsem tem postaja misijonska slika zelo jasna. Večinsko muslimanska država varuje svoje proti vsem krščanskim skupnostim, ki so v državi. Vendar so misijonarji so vztrajni in nepopustljivi, s potrpljenjem in vero, predvsem pa v zaupanju v skrbno varstvo sv. Jožefa.

In program za naslednji dan: slovo že kar jutraj in polet v Astano, kjer se bom srečal z misijonarjem p. Mihom, minoritom, ki tam deluje.

Petek, 12. januarja 2018

Po slovesni liturgiji v miniaturni hišni kapelici že prileti sporočilo od Air Astana, da je polet preložen za popoldne. Vseeno se poslovimo, ker je prevoz na letališče že naročen za 500 somov (6 €). Oba patra sem povabil v Jeruzalem, vendar je p. Janez že zagotovil neudeležbo, apostolski administrator p. Antonij pa se je ogrel. Tako sva izrekla judovski stavek: Prihodnje leto v Jeruzalemu!

Načrtovani odhod letala iz Biškeka se je premaknil za pet ur. Ure na letališču sem

prebil z zanimivim branjem in je minilo. Po dveh urah poleta sem pristal v sibirskem mrazu pri -20°C . Pogajanja s taksisti s 30€ na 10€ za prevoz v mesto so bila uspešna, pa še to sem plačal v ruskih rubljah. Večerni prihod v mesto me je navdajal z dvomom, ali sem sploh prav prišel. Prvi vtis je bil, kot da sem v New Yorku. Edino napisi v cirilici in v kazaščini so me odvrčali od te misli. Mesto je staro komaj 20 let. Nepojmljivo lepo, ulice, široke avenije, pravokotna zasnova. Primerjava bi bila delno možna z Minskom v Belorusiji. S p. Mihom sva na zvezi na Whatsupu. Med vožnjo mi je taksist razlagal v polomljeni ruščini in predlagal dodatek k ceni, ker mi ves čas razlaga. Pa sem mu dejal, iz te moke ne bo kruha. Namestitev v hotelu G Empire je ugodna in odlična. Mraz pritiska in je že -25°C . Vendar življenje teče skoraj normalno.

Astana je glavno mesto Kazahstana in drugo največje mesto v državi. Mesto, ki se je prej imenovalo Akmola, je bilo razglašeno za prestolnico Republike Kazahstan 10. decembra 1997, in sicer s predsednikovim dekretom, ki ga je izdal 20. oktobra 1997, še istega dne pa ga je potrdil parlament. Akmola je bila ustanovljena leta 1830 kot kozaška utrdba, dve leti kasneje so jo preimenovali v Akmolinsk, leta 1862 pa je dobila mestne pravice. V kazaškem jeziku pomeni Astana prestolnico. Pred tem je bila prestolnica mesto Almati, ki leži na jugu države.

Razlog za selitev glavnega mesta je bil boljši geostrateški položaj Astane, saj leži skoraj v središču Evroazije. V Astani se križajo poti, ki vodijo iz Sibirije v osrednjo Azijo in iz Kitajske v Evropo. Drugi razlog, ki je botroval preselitvi, pa je bila ideja predsednika Nursultana Nazarbajeva, ki je želel prikazati Kazahstan kot moderno državo, katere blišč bi naj

Darovi za Sveto deželo (februar - marec 2018):

5 €	Avrelja Bednar, Miran Bogataj, Ivan Čebokli, Marija Dolinšek, Helena Golobič, Rafael Kodra, Ani Kolenc, Fanika Leber, Lidija Marcola, Marija Mis, Dušan Stanislav Modic, Franc Mulej, Anton Raspotnik, Metka Rupret, Jožica Sotenšek, Stanislava Suchy, Ana Škorjanc, Ana Škorjanc
6 €	Matilda Efremov, Jože Korošec, Štefaniya Sruk
10 €	Marija Ahlin, Ana Anžič Galjot, Anica Babič Mara Barič, Marija Bečan, Hilda Belak, Peter Benet, Judita Bergant, Katarina Bogataj, Mira Bojkovič, Anica Boncelj, Ana Burja, Miro Čarman Rihard Čibej, Pavle Debeljak, Ivanka Dolenc Rusa Erjavec, Ana Forjan, Zorislava Gartnar Anica Glavan, Vera Golob, Cilka Gorenjšček Marija Grabnar, Ana Grebenc, Ana Gregor Cvetoslav Gregorc, Franc Horvat, Jože Ivanc France Ivančič, Miroslav Jakomin, Magdalena Jankovič, Renato Jerič, Marija Jerman, Vera Jurca Vinko Juvančič, Tadej Kerže, Milka Klun, Franc Koren, Marija Kosec, Marko Košak, Danijela Košmrlj, Družina Košuta, Roza Kovač, Franc Kričaj, Zinka Kutnar, Janko Lipovec, Marija Nada Ložar, Danijela Maležič, Vesna Maroinič, Marija Mavec, Marijana Maznik, Marija Mohorič, Marija Mohorič, Marija Novak, Marta Novak, Franc Ogrin, Marjan Ogrinec, Milan Oslak, Dragica Otorepec, Veronika Pajtner, Janez Pančur, Marija Pavlič, Marija Pavlič, Alojzija Pelc, Jožica Pelko, Ambrož Perne, Ivana Peterne, Albin Pirs, Marija Pogladic, Pavlina Pogorevc, Tanja Potočnik, Antonija Pozne, Marija Prisljan, Milena Prosenc, Marija Ana Pungertinik, Drago Rajbar, Terezija Ramovž, Marija Repič, Marija Resman, Marjan Salobir, Marija Skerlep, Olga Skočir, Lavrencij Stanovnik, Justin Stanovnik, Janja Sterle, Jože Stiplošek, Marjan Svirt, Jožef Seligo, Tilka Šteblaj, Boris Švara, Andrej Tadin, Pavla Tekavec, Marjan Tisel, Marija Točaj, Marija Urbančič, Karolina Verdelj, Marija Vesel, Luka Vidmar, Marjanca Vidmar, Marija Vidmar, Mara Vilar, Helena Vodovnik, Anica Vrščaj, Ljudmila Zalar, Marija Zavodnik, Marijeta Žbogar, Družina Žnidar, Vesna Žorž, Neznani Darovalec, Neznani Darovalec, Neznani Darovalec
12 €	Tine Bambič, Marija Bizjak
12,50 €	Stanislav Stanič
15 €	Jana Albreht, Justina Belič, Monika Čebulc, Marjan Dolinar, Branka Gorjup, Angela Hrvatič, Marija Jelnikar, Ana Kastelic, Marijeta Klobučar, Roman Lenassi, Marija Levičnik, Vera Magdič, Boris Marzi, Franciška Nastran, Kati Rabič, Iva Radovanovič, Neža Rajšič, Pavla Razpotnik, Martin Simončič, Jernej Strgar, Peter Tihle, Edvard Učanjšek, Janez In Marijeta Vasle, Tončka Zalaznik, Luka Zupančič, Ivan Žitnik
20 €	Terezija Anžlovar, Valentin Arh, Andrej Arko, Nežka Avgustin, Katarina Bajt, Rozalija Barat, Darja Belak, Marija Bizjak, Stanislav Bizjak, Gašper Blažič, Marija Boh, Doroteja Božič, Marija Gregorič, Vida Breznik, Marija Brus, Vida Budin, Gregor Butala, Janez Butala, Dragica Čavlovič, Marija Debevc, Ludovika Deželak, Družina Durič, Nataša Eržen, Dušan Fatur, Rezka Fir, Cvetka Fister, Gabrijela Fister, Marija Gantar, Venčeslav Gorenc, Francka Gros, Angela Gutnik, Antonija Habbjan Križaj, Jožef Horvat, Tomaž Hosta, Martina Hrovat, Avgusta Hrovat, Nada Jelovčan, Anica Jeraj, Slavka Jerman, Helena Johan, Anton Kalčič, Milada Kalezić, Marija Kante, Cecilija

predstavljalo prav novo glavno mesto. Mesto leži na obrežju reke Išim, razprostira se na površini 248 km² in šteje že milijon prebivalcev. Staro mestno jedro je na desni strani reke, medtem ko se je popolnoma novo mestno središče z državnimi poslopji, novimi naselji in zabavišnimi vsebinami razraslo na levi strani reke Išim. Astano bi lahko opisali kot srednjeazijski Dubaj, saj urbanistične in arhitekturne rešitve poudarjajo blišč in razkošje te z nafto in zemeljskim plinom bogate države.

Sobota, 13. januarja 2018

Jutro se pozno rodilo z obiljem mraza, bilo je skoraj -30 °C. P. Miha se je pripeljal z avtom do hotela in začela sva z osnovnim izmenjevanjem novic ob dobri kavici. Ogledovanje mesta v danih okoliščinah je bilo sprejemljivo le skozi avtomobilska stekla. Oskrbela sva se z valuto tenge, ki je izražena v visokih številkah, in sicer 1 € = 400 teng. Država je blizu vrha svetovne lestvice korupcije, pravijo, da ni pa čisto na vrhu samo zato, ker je bila komisija podkupljena. Ravno tako so Kazahstanci tudi na drugem mestu po porabi mesa. Na prvem mestu so pa volkovi.

Glede na temperature sva si Kazahstan ogledala v Narodnem muzeju, ki je izredno domiselno zasnovan in odlično opremljen. Kazaška zgodovina, ki je bila v zgodnji dobi nomadska, je izrazito trdoživa in ključevalna glede na življenjske pogoje hudih zim in vročih poletij. Enkratno je prikazana tudi najnovejša zgodovina in postavitev glavnega mesta Astane.

Obiskala sva tudi novo stolnico in škofijsko palačo, tudi novo zgradbo. Posebno prepričljiva je stalna adoracija pred Najsvetejšim, ki je časovno

porazdeljena na posamezne redovne, župnijske in laiške skupnosti in tudi na posameznike, podnevi in ponoči. Tudi po 800 km daleč se z vlakom pripeljejo častilci in naslednji dan z vlakom domov. Ko se je dan že nagnil v večer, sva obiskala še sestre Matere Terezije, imeli smo skupno adoracijo in p. Miha jih je spovedoval. Sestre pripravljajo obrok hrane za mestne reveže dvakrat na teden. Ko je bila lani v Astani svetovna razstava, je policija odpeljala vse reveže iz mesta, da ne bi kvarili izgleda mesta. Po obedu revežev je policija pripeljala pred samostan sester velik avtobus in jih strpala vanj ter jih odpeljala v nekaj sto kilometrov oddaljene kraje. Sestre so reveže ščitile in jih spuščale iz hiše pri stranskih vratih, vendar je pobeg uspel le nekaterim.

Nedelja, 14. januarja 2018

Tudi nedeljsko jutro zamuja s svitanjem. Šele ob 9h se je dan naredil in p. Miha mi je sporočil, da že pol ure čaka pred zapornicami, ker so vlaki z 80 vagoni močno vztrajni. Ni prehoda. In vendar se mu je posrečilo priti. Na robu mesta imajo minoriti svojo misijonsko postajo, ki jo sestavlja kar nekaj zgradb: samostanček, garaža, jurta, cerkev, hiša z otroškimi igračami (namesto vrtca uporabljajo to ime in ni potrebno imeti

registracije za vrtec!). In seveda še dva čuvaja, prijazna kužka. Pri -29 °C se ne razgledujem preveč intenzivno. P. Miha predstavi še dva sobrata, in to br. Roberta, ki je Italijan in je svojo misijonsko dejavnost izvrševal v Romuniji, in p. Pavla, Poljaka, ki je tudi župnik. Misijonsko postajo so odprli na povabilo samega predsednika Nazarbajeva. Pogrejem se s čajem in v cerkvi se prične molitev pred Najsvetejšim. P. Miha mi naroči, naj pripravim pridigo. Malo sem v zadregi, ker sem pri ruščini na gimnaziji v Novem mestu pred 45 leti srečeval prvenstveno besede: Lenin, socializem, tovariši itd., zdaj bi pa potreboval drugačne besede: Bog, Jezus, ljubezen, evangelij ..., zato mu rečem, naj bo pripravljen, pomagati mi, da ne uporabim komunističnega izrazoslovja. In je uspelo.

Pri tej zimski temperaturi se je cerkvi- ca napolnila, ljudsko petje s spremljavo na harmoniju br. Roberta je bilo prav prisrčno. Po maši smo v sosednji zgradbi ob mizi s čajem razglabljali o Sveti deželi in Sv. pismu. V tej zgradbi, ki je preprosta lesena hišica, imajo ob spremljavi sester predšolski otroci igrice, in to trikrat tedensko.

In sledilo je nedeljsko kosilo. Povabljen sem bil k bratom minoritom. P. Pavel, ki se je ob 4h zjutraj vrnil iz Almatija, je bil de- žurni kuhar. Čeprav je župnik, ima tudi kva-

20 €	Kavčič, Metka Kavčič, Irena Kavčič, Polonca Kerin, Franc Klemenčič, Julija Klemenčič, Terezija Klemenčič, Terezija Kocmur, Marija Kokol, Franc Kolenc, Ana Konig, Marija Ana Kopač, Gašper Kos, Anton Košir, Jožefa Košmrlj, Marija Kovačič, Frančiška Kranjc, Darinka Kravos, Breda Kregar, Jožica Kresnik, Franc Lamberger, Antonija Lampič, Tomaž Leskovec, Ivanka Lipar, Ana Lipičnik, Janez Lovšin, Marija Lužnik, Marjeta Madjar, Marija Mavrič, Joži Medved, Emil Mercina, Vida Merša, Slavka Metelko, Antonija Mikelj, Nace Modrijan, Alojzija Munda, Meta Novak, Terezija Oblak, Ana Obrar, Marija Obreza, Pavla Oman Bučan, Ivana Onušič, France Oražem, Mihael Pečkaj, Olga Pelaj, Marija Perčič, Barbara Perko, Stanka Petelin, Katarina Pevec Stajniko, Srečko Pirihi, Blaž Pišek, Rozalija Pohar, Mirjana Polenčič, Janja Protič, Marija Pucelj, Klemen Razingar, Jožica Resman, Kristina Robič, Barbara Smid, Tatjana Smole, Erika Stanič, Marija Stanonik, Marija Stariha, Franc Strah, Marjan Stražar, Mira Škufca Lukman, Tinka Šteblaj, Zorka Švara, Jožef Tavčar, Frida Tegelj, Vanda Toman, Tatjana Trobec, Tatjana Trontelj, Alojzij Turk, Ljudmila Urankar, Dionizij Urbančič, Ida Užmah, Štefan Vodovnik, Vida Vovk, Elizabeta Zmazek, Rezka Zor, Primož Zupan, Ida Zupancič, Viktorija Ževart, Justina Žnidaršič, Neznani Darovalec, Neznani Darovalec, Neznani Darovalec, Klek d.o.o.
25 €	Sestre Karmeličanke, Joško Knez, Nikica Larisi, Anamarija Muri, Andrej Orel, Marija Perko, Jože Zupancič
28,95 €	Metka Brunčič
30 €	Marija Arhar, Jožef Bajc, Ana Bele, Franc Berden, Marija Brecl, Rafaela Grm, Matej Jamnik, Marija Jesenek, Marija Kenda, Bogdan Kodrič, Marjan Kogoj, Branko Krevelj, Gjerkeš Lavre, Frančiška Lesjak, Katarina Martinjak, Draga Medvešek, Neža Metelko, Jože Obreza, Martina Pavlič, Ivana Pleško, Ludvik Podkrajšek, Jožefa Krupnik, Elizabeta Stražičar, Marija Suhadolnik, Kristina Šajn, Ana Tonejec, Pavel Vidrih, Majda Zupancič, Marija Žabjek, Marija Zvegljič, Neznani Darovalec
40 €	Gašper Blažič, Vida Bogataj, Slavko Jarc, Valentina Kepic, Cirila Kopitar, Stanislav Lesjak, Janez Mrak, Leopold Prevodnik
50 €	Ana Belaj, Betka Bjeladinovič, Jože Cunja, Marjan Debeljak, Emilija Demšar, Milena Goršič, Franci Jereb, Ljudmila Jereb, Ljudmila Konhajzler, Antonija Kordiš, Marijana Kovač, Rozalija Kukar, Miloš Ličen, Ana Matanič, Janez Mrak, Mohor Nartnik, Zora Plavc, Ivan Potočnik, Aleksandra Renčelj Mrakič, Mitja Rihtaršič, Frančiška Rode, Jožef Rutar, Ervin In Marija Schwarzbartl, Olga Strgar, Slavica Šinkovec, Silvana Šivic, Tatjana Štor, Jakob Tome, Veronika Urlep Salinovič, Ana Varl, Jožefa Zajc, Ciril Zupancič, Lea Židan, Pavel Žnidaršič
60 €	Nika Beravs, Bernarda Ceferin, Vlasta Globevnik
100 €	Lilijana Arih, Francka Babnik, Rozalija Breznik, Joško Fajdiga, Marija Halas, Pavel In Franja Mihevc, Ljudmila Miklavčič, Jože In Stanka Oblak, Martina Pinterič, Nada Smolnikar, Marija Starbek, Nikolaj Stolcar, Mihael Sušnik, Stane Žakelj
148,50 €	Lescom d.o.o.
150 €	Frančiška Flis, Ljudmila Gorenc, Tina Kelhar
200 €	Marija Arnež, Damjan Božič
10.016,95 €	Skupaj

lifikacijo hotelskega kuharja na visoki ravni. Določil ga je hišni red, medtem ko je p. Miha v tem tednu kurjač s premogom za gretje hiš. Prihodnji teden se bo pa obrnilo. Br. Robert je pa starejši brat in rezervna moč, če kdo izostane, pa on vskoči.

Nedeljsko kosilo se je v bratskem razpoloženju kar zavleklo in že je moral p. Miha na pot z vlakom, da bo naslednji dan imel duhovno obnovo za sestre, p. Pavel pa je odhitel v stolnico, da bo imel nedeljsko sv. mašo za diplomate in tujce v angleškem jeziku. Poslovili smo se z obljubo, da se ponovno srečamo v Jeruzalemu.

Ponedeljek, 15. januarja 2018

Sledijo premiki. Zgodnje vstajanje, letališče, polet v Moskvo. Časovnica bi mi sicer teoretično dopuščala, da bi še isti dan nadaljeval proti Ljubljani. Toda? Teoretično bi se časovno izšlo. Praktično pa se lahko polet zakasni tudi za 12 ur in več, kot sem pred dnevi že doživel. Zato en dan rezerve.

Prihod v Moskvo na Šeremetjevo, vlak na Beloruskij vokzal. Pot mi je znana. Najprej velika temperaturna sprememba, od -25 °C na -2 °C. V Moskvi se nisem pretirano predajal mestnim znamenitostim, ker so mi znane od prejšnjih obiskov, zato sem si vzel čas za branje, molitev in sv. mašo.

Torek, 16. januarja 2018

Za polet v Ljubljano mi je daroval letalske milje p. Tadej, p. Anton pa se je žrtvoval za prevoz z Brnika domov.

Bogu hvala za to možnost, da sem поблиže videl in tudi doživel misijonsko delo jezuitov v Kirgizistanu in bratov minoritov v Kazahstanu.

P. Peter Lavrih

Romanje v deželo vzhajajočega sonca, JAPONSKA

S patrom Petrom Lavrihom
10. do 20. oktober 2018

Le malo dežel nam vzbuja tako mešane občutke kot prav Japonska. Na eni strani še vedno vpeta v tradicijo in stare običaje, na drugi futuristična mesta in tovarne robotov. Na misel nam pridejo pridni delavci, množice turistov s fotoaparati, na drugi strani pa umirjena gora Fuji in arhitekturni tempeljski biseri. Pa seveda nesrečna Hirošima, ekspresno hitri vlaki, tudi potresi in orkani, vedno bolj priljubljen suši ... Dežela z bogato tradicijo in preteklostjo ter svetlo prihodnostjo. Resnično je nekaj posebnega, spoznajmo skupaj nekaj njenih najlepših koticov ...

Podrobnosti: www.sveta-dezela.si/index.php/content/display/507

CENA: 2.990 € (vsaj 25 potnikov), 3.090 € (vsaj 20 potnikov), 3.190 € (vsaj 15 potnikov);

VKLJUČUJE: letalski prevoz, letališke pristojbine, prevoz do letališča in nazaj, namestitve v hotelih 3*** z zajtrkom, vse avtobusne in železniške prevoze po Japonski, vse vstopnine in ogleds

slovenskim vodičem ter lokalnim spremljevalcem, duhovno vodstvo (vsak dan sv. maša), zdravstveno in nezgodno zavarovanje.

DOPLAČILO PO ŽELJI: enoposteljna soba 330 evrov, dodatne obroke bo organiziral vodič (okoli 20 evrov za kosilo).

PLAČILNI POGOJI: 30 % akontacije ob prijavi, ostalo lahko na obroke.

SPLOŠNI POGOJI so sestavni del programa in so na voljo v poslovalnici.

PRIJAVE

po pošti, telefonu, na spletu ali e-pošti:
DRUŠTVO PRIJATELJEV SVETE DEŽELE V SLOVENIJI
Tržaška 85, 1000 Ljubljana, SLOVENIJA
Telefon: 01 24 44 250, GSM: 041 669 134
www.sveta-dezela.si
komisariat@rkc.si

Pozabljene spretnosti

Izdelava voščilnic

Vsakdo rad prejme voščilnico za god, rojstni dan ali praznike. Zdaj, v času elektronske pošte in telefonov, ljudje vedno manj pišejo. Meni pa nekaj manjka, če za osebne in cerkvene praznike prijateljem, sorodnikom in osamljenim znancem ne napišem voščila. Želim jih razveseliti, jim voščiti in jim sporočiti, da mislim nanje.

Ko so bili otroci še šoloobvezni, smo voščilnice izdelovali skupaj. Pozneje so to delno opustili, a jih spet izdelujejo s svojimi otroki.

Za izdelavo voščilnic potrebujemo predvsem veselje do ustvarjanja, malo spretnosti, idej in nekaj pripomočkov.

Pole barvnega ali belega papirja velikosti A3 ali A2 teže 200 do 230g/m² razrežem na kose v velikosti voščilnice. Potrebujem tudi škarje z različno oblikovanim rezilom: z zobki, vijugami ... Ker sem ekološko naravnana, uporabim različne odpadne kose papirja, tanke kartončke, izrezke iz revij z boljšim papirjem, stare koledarje s fotografijami iz narave in drugo. Vse to bi drugače končalo v zbiralniku za papir. Različne škatlice, tudi od zdravil, so kot nalašč za to. Škatlico najprej prerežem po robovih, iz zavihkov naredim z luknjačem- »štanco« (kupim jih z različnimi motivi) različne cvetove. Večji kosi pa so podlaga za motiv. Na voščilnico nalepim preprost motiv vzorčastega papirja in nanj podlogo. Na voščilnicah najraje oblikujem različne cvetlične šopke in motive iz narave.

Na podlogo, ki jo izrežem s škarjami na vijuge, nalepim peclje, potem večje cvetove, manjše na sredino večjih in na sredino še kakšen droben svetleč okrasek – biserček. Peclje zavežem s pentljo iz blaga ali ozkim papirnatim trakom.

Bistveno je, da se barve ujemajo. Pomladne voščilnice naredim v barvah ki jih vidim v naravi – to so tople sončne barve. Pri izdelavi se držim letnih časov, saj živim z njimi. Nikoli ne bom naredila voščilnice jeseni ali pozimi s pomladnim motivom. Za božične in velikonočne praznike je motiv prazniku primeren.

Drage sestre in bratje, poskusite tudi vi! Jaz pri tem delu zelo uživam, tudi pozno v noč.

Silva Valič OFS

Nagradna anagramska izpolnjevanka

S pomočjo med seboj pomešanih opisov poiščite anagrame podanih 13 ženskih in moških imen ter jih poleg njih vpišite v lik. (Anagrami so besede, ki so sestavljene iz enakih črk, npr. TREBUH – HUBERT, KOLAR – KARLO, TERAŽIJE – TEREZIJA.) Majhna žuželka z dolgimi nogami, ki sesa kri – način izgovarjanja besed ali stavkov – naselje v občini Kanal ob Soči z istoimensko hidroelektrarno – nenavadno velik in močen človek – neresnična vest, izmišljotina – politično ali življenjsko prepričanje; tudi priimek hrvaškega pesnika in pisatelja Vladimirja (1876–1949) – pravilo, načelo, predpisan delovni učinek – član samostanskega reda, ki je duhovnik; oče – zavržek, škart, izvržek, odpad – kraj pri Bosanskem Novem – soproga ljubkovalno – stroj za izkopavanje in nakladanje zemeljskega materiala – večji avtomobil za prevoz tovorov; tovornjak.

Ob pravilni rešitvi boste na označenih poljih dobili ime in priimek slovenskega dijaka in pesnika, rojenega leta 1923 v Zgornjih Vodalah pri Tržišču na Dolenjskem. Še ne dvajsetletnega so brezbožni

revolucionarji po nečloveškem trpinčenju usmrtili, zato je bil leta 2010 **razglašen** za blaženega mučenca. Je tudi svetniški kandidat Cerkve na Slovenskem. Njegov god obhajamo 27. maja.

Sestavila: Frančiška Pavlič

PETRA						
PAVEL						
ROMAN						
BOJAN						
REZIKA						
MONIKA						
RAJKO						
GABER						
MARJAN						
MARKO						
ZORAN						
METOD						
NEŽKA						

Pravilna rešitev iz prejšnje številke se glasi: **Anton Vovk**.

Na uredništvo ste poslali 21 pravih odgovorov.

Hvaležni smo vam za vaše vztrajno sodelovanje.

Tokratni nagrajenci so:

1. nagrada: **Kristina Šajn**, Petelinje 120, SI-6257 Pivka.

2. nagrada: **Marija Čermelj**, Poklukarjeva 20, SI-1000 Ljubljana.

3. nagrada: **Vinko Koren**, Magozd 4, SI-5222 Kobarid.

Čestitamo!

Rešitve pošljite na uredništvo Brata Frančiška (Ul. škofa Maksimilijana Držečnika 7, SI-2000 Maribor) do 1. junija 2018. Čakajo vas naslednje nagrade:

1. nagrada: Christian Gostečnik: Inovativna relacijska zakonska terapija;

2. nagrada: Revija Magnificat;

3. nagrada: CD Elizabeta Ogrska/Ludvik IX.- francoski kralj

Andraž Arko OFM
Ilustrirala Urša Rožič
INDIJANSKI ŠKOF

Pred dobrimi dvesto leti so se na naših tleh rodili trije veliki Slovenci. Okroglega leta 1800 naš največji pesnik France Prešeren in prvi slovenski svetnik, blaženi škof Anton Martin Slomšek. Tri leta prej pa se je rodil velik božji služabnik, indijanski misijonar in škof Friderik Irenej Baraga. Tudi on bo zaradi svoje predane službe Bogu, kakor upamo, kmalu prištet k blaženim. Toda lepo po vrsti ...

O njem spregovorijo pripovedi in slike, in ko pridemo slikanici do konca, postane Friderik Irenej gotovo naš prijatelj in priprošnjik, v marsičem pa lahko tudi zgled.

Urša Skoberne, ki je ilustrirala slikanico, je zanjo oblikovala tudi posebno pisavo.

format 21 x 30 cm
mehka vezava
obsegi strani 88
cena 6 €

Predstavljeno lahko naročite na naslovu: **Založba Brat Frančišek**
Prešernov trg 4; 1000 Ljubljana; telefon: 01 24 29 314; e-mail: zbf@ofm.si
www.ofm.si/zbf

